

ISSN 1686-0748

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ตุลาคม-ธันวาคม 2552

Vol.7 No.1 October-December 2009

การประชุม
สมัชชาสามัญของยูเนสโก
ครั้งที่ 35

เมืองเก่าลี่เจียง

แฟ้มภาพมรดกโลก

Old Town of Lijiang

ขึ้นทะเบียนมรดกโลกในปี 1997

ประเภทมรดกโลกทางวัฒนธรรม

เมืองมรดกโลกเก่าแก่ของประเทศจีน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของที่ราบสูงฉิงไห่-ทิเบตและอยู่ทางตอนกลางของยูนนาน เป็นเมืองศูนย์กลางวัฒนธรรมของชนเผ่าพันธุ์และยังเป็นศูนย์กลางทางการเมือง วัฒนธรรม และการค้าขายระหว่างทิเบตกับยูนนานรวมทั้งอินเดียอยู่บนเส้นทางค้าขายไหมตอนใต้

เมืองลี่เจียงมีระบบน้ำที่รับน้ำจืดจากภูเขาหิมะมังกรหยกซึ่งไหลแยกลงมาเป็นแคว 3 แคว รุ้เมืองลี่เจียง โดยชาวบ้านทุกคนจะใช้น้ำเป็นระบบคลองรับน้ำไหลติดกับทุกบ้านโดยแยกเป็นแควคลองที่ซับซ้อน แควที่ใช้ล้างผักผลไม้กับแควที่ใช้ซักผ้าไม่ปนกัน นอกจากนี้สถาปัตยกรรมของเมือง อาคาร บ้านเรือน และร้านค้าอันมีลักษณะผสมผสานวัฒนธรรมของเผ่าต่างๆ รวมถึงภูมิทัศน์ที่สวยงาม รมรื่นโดยรอบยังคงถูกรักษาไว้ในสภาพที่สมบูรณ์แบบ

In Focus

- 1** การประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 35
35th UNESCO General Conference
ดุริยา อมตวิวัฒน์
สุปราณี ค้ายวง

ความเคลื่อนไหว (Movement)

- 6** การประชุมนานาชาติด้านการศึกษาของ UNESCO-APEID ครั้งที่ 13 และการสัมมนาในระดับสูงของ World Bank-KERIS
13th UNESCO-APEID International Conference and World Bank-KERIS High Level Seminar on ICT in Education
ดุริยา อมตวิวัฒน์
สิริภคค์ ธรรมบุศย์
- 9** การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อปวงชน
Workshop on Data Collection and Analysis to Assess Progress at the National Level on Education for ALL (EFA) Achievement
ดุริยา อมตวิวัฒน์
สิริภคค์ ธรรมบุศย์

- 11** การประชุมนานาชาติเรื่อง พลังแห่งสันติภาพ ครั้งที่ 2
2nd Global Forum on the Power of Peace
ดุริยา อมตวิวัฒน์
ประภาพร จันทรัมย์

- 16** การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ 32 และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 4
32nd SEAMEO High Officials Meeting and 4th ASEAN Senior Officials Meeting on Education
ชนินษฐา ห่านิรัตติย์

- 19** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตรวจเยี่ยมศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอที่ฟิลิปปินส์
Minister of Education Visits SEAMEO Regional Centre in the Philippines
ชนินษฐา ห่านิรัตติย์

- 21** การไปเยือนบรูไน ดารุสซาลามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
Thai Minister of Education Visits Brunei Darussalam
สมใจ ธีรทิสู

- 24** การสัมมนาวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน
Seminar and Workshop on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring Sharing Community
ชนินษฐา ห่านิรัตติย์

- 27** การประชุมคณะทำงานร่วมด้านการศึกษาระหว่างไทยและมาเลเซีย ครั้งที่ 2
2nd Malaysia-Thailand Joint Working Group on Education
สมใจ ธีรทิสู

- 30** การประชุมหารือความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-ลาว ครั้งที่ 2
2nd Meeting on Educational Cooperation between Thailand and Laos PDR
พิมพ์วิรัชญ์ เมืองนิล

บทความมรดกโลก (World Heritage)

- 33** เมืองเก่าลี่เจียง...มรดกโลกในประเทศจีน
Old Town of Lijiang : World Heritage of China
สาวิตรี สุวรรณสถิตย์

เกร็ดข่าว (News)

37-38

จากบรรณาธิการ

From the Editor

พบกันอีกครั้งกับวารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2552 ซึ่งเป็นฉบับเริ่มปีงบประมาณใหม่แต่ก็ยังเต็มเปี่ยมไปด้วยเรื่องราวและสาระความรู้มากมาย โดย In Focus ในฉบับนี้จะนำทุกท่านสู่เวที**การประชุมสมัยสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 35** ซึ่งจัดที่สำนักงานใหญ่ยูเนสโกประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 6-23 ตุลาคมที่ผ่านมา โดยมีประเทศสมาชิกของยูเนสโก สมาชิกสมทบ และองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมกว่า 193 ประเทศ การประชุมครั้งนี้ทางยูเนสโกยังได้มีมติประกาศยกย่องบุคคลสำคัญของโลก ซึ่งมีบุคคลของไทยรวมอยู่ด้วย 2 ท่านคือ **นายเอื้อ สุนทรสนาน** ครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ในวันที่ 21 มกราคม 2553 เนื่องจากมีผลงานโดดเด่นด้านวัฒนธรรม (สาขาดนตรี) และ **ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช** ครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ในวันที่ 20 เมษายน 2554 ซึ่งมีผลงานโดดเด่นด้านการศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์และมนุษยชาติ และสื่อสารมวลชน จึงนับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่คนไทยได้รับการยกย่องในระดับโลกครั้งนี้

นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวความเคลื่อนไหวด้านต่างประเทศที่น่าสนใจ ได้แก่ **การประชุมนานาชาติด้านการศึกษาของ UNESCO - APEID ครั้งที่ 13** และ**การประชุมระดับสูงของ World Bank - KERIS** ที่เมืองหางโจว ประเทศจีน ซึ่งเน้นบทบาทความสำคัญของ ICT ในการเพิ่มคุณภาพการศึกษา **การประชุม HOM ครั้งที่ 32** และ**การประชุม SOM-ED ครั้งที่ 4** ซึ่งเป็นเวทีในการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติด้านการศึกษาในภูมิภาค รวมทั้งหาแนวทางเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกที่มีโอกาสในการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ **การประชุมวิชาการและการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลการจัดการศึกษาระดับชาติในทั้ง 3 เสาหลักของอาเซียนตามเป้าหมายปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องเร่งผลักดันเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ เป็นต้น

ส่วนคอลัมน์มรดกโลกฉบับนี้จะพาท่านผู้อ่านไปท่องเที่ยว **เมืองเก่าลี่เจียง** เมืองมรดกโลกของประเทศจีน เมืองเก่าแก่ที่มีอายุเกือบพันปี เป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมของชนเผ่า纳西และยังเป็นศูนย์กลางการค้าขายระหว่างทิเบตกับยูนนานอยู่บนเส้นทางสายไหมตอนใต้มานานนับร้อยๆ ปี นอกจากนี้เมืองลี่เจียงก็ยังมีภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมที่สวยงาม มีลำน้ำไหลรอบเมือง ดังที่นักท่องเที่ยวชาวยุโรปนิยมเรียกเมืองนี้ว่าเมืองเวนิสของตะวันออก อีกด้วย

ท่านผู้อ่านสามารถติดตามอ่านวารสารฉบับออนไลน์และฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์ www.bic.moe.go.th หรือประสงค์จะส่งคำแนะนำ คำติชม ก็สามารถส่งมาได้ตามที่อยู่สำนักงานด้านหลัง แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้า ขอขอบคุณ...

This issue of the Bulletin on International Cooperation in education is packed with interesting articles and stories. The In Focus section provides information on the 35th UNESCO General Conference, held at the UNESCO Headquarters in Paris, France from 6 to 23 October 2009. One of the many tasks of the Conference was to approve the listing of nominated persons as UNESCO Great Personalities. From Thailand, **Euah Suntornsanan**, founder of the famous Suntaraphorn band whose prolific writing of lyrics and music resulted in 2000 Thai classic songs, and **Mom Ratchawong Kukrit Pramoj**, who contributed much to Thai education, culture, social sciences and humanities, and mass media were included. The centenary for Euah Suntornsanan will be celebrated on 21 January 2010, while that of Mom Ratchawong Kukrit Pramoj will be on 20 April 2011.

With regard to international events, there is a report from the 13th UNESCO-APEID International Conference and World Bank-KERIS High Level Seminar on ICT in Education, organized in collaboration with the World Bank and the Korean Education Research and Information Service; and the 32nd HOM and the 4th SOM-ED, which provided a forum for sharing best practices and formulating policies on regional cooperation on education. At the national level we have the seminar and workshop on **Strengthening Cooperation in Education to Achieve an ASEAN Caring Sharing Community**, in accordance with the three pillars ASEAN and the ASEAN Cha-Am Hua Hin Declaration.

The column on World Heritage takes the reader to the almost 1,000 year old city of Lijiang in China. Lijiang was once a cultural center of the Naxi tribe and a commercial hub of Tibet and Yunnan. It is recognized by Europeans as *the Venice of the East*, Lijiang for its many beautiful canals.

Readers can access the Bulletin and its back issues on-line at www.bic.moe.go.th. Comments and suggestions are welcome and can be submitted to the address given on the back cover.

Thank you and see you again in the next issue.

การประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 35

✓ ดุริยา อมตวิวัฒน์

✓✓ สุปราณี คำยวง

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้จัดการประชุมสมัชชาสามัญ ครั้งที่ 35 ขึ้นในระหว่างวันที่ 6-23 ตุลาคม 2552 ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส การประชุมดังกล่าวจะมีขึ้นทุก 2 ปี สำหรับการประชุมครั้งนี้ นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโกของไทยได้ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ในระหว่างวันที่ 7-10 ตุลาคม 2552 ซึ่งมีประเทศสมาชิกของยูเนสโกและประเทศสมาชิกสมทบ และองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมกว่า 193 ประเทศ การประชุมครั้งนี้มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ถ้อยแถลงในที่ประชุมเต็มคณะ

ในวันที่ 7 ตุลาคม 2552 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถ้อยแถลงในที่ประชุมเต็มคณะโดยสนับสนุนข้อเสนอขององค์การยูเนสโกในการจัดสรรงบประมาณ 653 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับการดำเนินงานตามแผนงานและงบประมาณประจำปี 2553-2554 และเห็นชอบที่ยูเนสโกได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อป้องกันเป็นลำดับสูงสุด เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจในวงกว้าง นอกจากนี้ยังได้แสดงความยินดีที่ยูเนสโกเห็นชอบให้ไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมระดับสูงว่าด้วยการศึกษาเพื่อป้องกันในปี พ.ศ. 2554

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์งานด้านการศึกษาต่อที่ประชุมว่าไทยได้เริ่มทศวรรษที่สองแห่งการปฏิรูปการศึกษาในปี ค.ศ. 2009 โดยมุ่งพัฒนาการศึกษาใน 3 ประเด็น ได้แก่ คุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของทุกภาคส่วน โดยการสร้าง 4 ใหม่ให้เกิดขึ้นคือ 1) คนไทยยุคใหม่คือ ต้องเก่ง ดี มีความสุข และภาคภูมิใจในความเป็นชาติ 2) ครูยุคใหม่ 3) สถาน

The 35th UNESCO General Conference was organized from 6 to 23 October 2009 at the UNESCO headquarters in Paris, France. This biannual event brings together representatives from the 193 UNESCO Member States, UNESCO Associate Members and other relevant organizations. From 7 to 10 October, Mr. Jurin Laksanawisit, the Thai Minister of Education and Chairperson of the Thai National Commission for UNESCO, headed a delegation from the Ministry of Education. In the plenary session, the Minister delivered a statement on the second decade of education reform in Thailand, including reference to important regional initiatives under the South East Asian Ministers of Education Organisation (SEAMEO). The Thai delegation also undertook study visits to the Institut Universitaire de Technologies de Chartres and the Institut d'Etudes Politiques de Paris. During the Conference the Minister met with the President of the UNESCO Executive Board, the President of the African Group within UNESCO as well as the Education Ministers of Mongolia and Pakistan.

“ กระทรวงศึกษาธิการไทยเห็นชอบที่ยูเนสโกได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติและมีความยืดหยุ่นที่ยูเนสโกเห็นชอบให้ไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมระดับสูงว่าด้วยการศึกษาเพื่อป้องกันภัยพิบัติในปี พ.ศ. 2554 ”

ศึกษา/แหล่งเรียนรู้ใหม่ และ 4) ระบบบริหารจัดการยุคใหม่ ซึ่งจะมุ่งเน้นธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งจากนโยบายดังกล่าวได้มีโครงการที่เป็นรูปธรรมเกิดขึ้นมากมาย เช่น โครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งอาชีวศึกษา (ระดับ ปวช. 1-3) และการศึกษาออกโรงเรียน ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชนได้เรียนฟรีตามโครงการนี้ นอกจากนี้ ผู้พิการทั่วประเทศก็จะได้รับเรียนฟรีจนถึงระดับปริญญาตรี โดยเริ่มทันทีในปี ค.ศ. 2009 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินการของประเทศไทยดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาเพื่อป้องกันภัยพิบัติของยูเนสโกอย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ ในฐานะประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้มีนโยบายที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานอย่างเดียวกันในหมู่ประเทศสมาชิก เพื่อจะได้นำไปสู่การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและการถ่ายโอนหน่วยกิตในอนาคต ซึ่งได้มอบหมายให้ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนาหรือไโรเฮด ได้เริ่มดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

สำหรับวิกฤตการณ์ระดับโลกในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือขององค์การระหว่างประเทศมากขึ้น เพราะปัญหานี้เป็นปัญหาของทุกประเทศในโลก ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยกำลังเป็นเจ้าภาพ

การประชุมเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิกที่กรุงเทพฯ เพื่อจะได้หาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป ซึ่งในฐานะที่ยูเนสโกก็เป็นอีกหน่วยงานที่ดูแลงานด้านวิทยาศาสตร์ จึงขอเสนอให้นำผลสรุปจากการประชุมทั้งจากที่ประชุมสุดยอดของสหประชาชาติที่นครนิวยอร์กและที่กรุงเทพฯ มาพิจารณาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนงานและงบประมาณของยูเนสโกต่อไป

ประเทศไทยขอสนับสนุนยูเนสโกที่ได้ให้ความสำคัญกับภูมิภาคแอฟริกา และประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่จะได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษาและอุดมศึกษากับกลุ่มประเทศแอฟริกาตามที่นายโอบามาบียี

บาบาโอบามาบียี ญ่าเย ประธานกรรมการบริหารของยูเนสโกจากประเทศเบนิน ได้เคยหารือไว้ที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนกรกฎาคม ซึ่งระหว่างการประชุมครั้งนี้ จะได้มีการหารือกันในรายละเอียดและหวังว่าจะได้ข้อสรุปที่เป็นรูปธรรมต่อไป

การหารือความร่วมมืออภิวาทศาสตร์

ในระหว่างการเข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีโอกาสหารือความร่วมมือทวิภาคีกับกลุ่มประเทศแอฟริกา มอริเชียส และปากีสถาน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

< การหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา วัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ ประเทศมอริเชียส

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2552 รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการได้เจรจาความร่วมมือกับ Mr. Yondon Otgonbayar (นายยอนดอน ออตกอนบาย่า) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ของมองโกเลีย ซึ่งมองโกเลียกับไทยมีความร่วมมือทางการศึกษากันเป็นเวลานานมาก โดยไทยได้ให้ความช่วยเหลือในโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็กภายใต้โครงการของยูนิเซฟ ซึ่งให้ความสำคัญกับการดูแลเด็กให้ปลอดภัยจาก ความรุนแรงตามทิศทางของยูนิเซฟ ซึ่งไทยมีโรงเรียนที่เป็นสมาชิกของโครงการดังกล่าว ประมาณ 300 กว่าแห่ง และมองโกเลียจะได้นำประเทศไทยเป็นต้นแบบนำไปพัฒนาโรงเรียนเพื่อนเด็กในประเทศของตัวเอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ของมองโกเลียได้ขอบคุณไทยที่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาของมองโกเลีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนมองโกเลียและทรงให้ความช่วยเหลือการศึกษาในหลายๆ ด้าน เช่น โครงการอาหารกลางวันซึ่งพระองค์ได้ทรงริเริ่มไว้ นอกจากนี้ มองโกเลียยังได้ขอให้ไทยพิจารณาสนับสนุนในเรื่องทุนการศึกษาในด้านการเกษตร เทคโนโลยี การแพทย์ รวมทั้งการอบรมด้านการท่องเที่ยว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยกล่าวยินดีในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของมองโกเลียได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยเดินทางไปเยือนมองโกเลียเพื่อหารือด้านการศึกษาระหว่างกันต่อไป

< การหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการปากีสถาน

วันที่ 8 ตุลาคม 2552 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้หารือกับ H.E. Mr. Mir Hazar Khan Bijarani (นายมี ฮาซาร์ คาน บิจารานี) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของปากีสถาน โดยปากีสถานหยิบยกปัญหาการดำเนินการด้านความรู้หนังสือของประเทศตนมาหารือเนื่องจากเป็นปัญหาใหญ่ของปากีสถาน ซึ่งในปัจจุบันมีอัตราการรู้หนังสือโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 50 ซึ่งต่างจากประเทศไทยที่มีอัตราผู้รู้หนังสือสูงกว่าร้อยละ 90 ดังนั้นปากีสถานจึงประสงค์จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับไทย ซึ่งในเรื่องนี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้แจ้งกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของปากีสถานว่า ไทยได้ตั้งเป้าหมายให้คนไทยอ่านออกเขียนได้สูงถึงร้อยละ 95 โดยมีโครงการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่านและสร้างสิ่งแวดล้อม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ผลักดันให้โครงการส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติและทศวรรษการอ่านซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ฝ่ายปากีสถานจะได้ตั้งคณะทำงานมาประสานงานกับฝ่ายไทยเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นกันและกันในเรื่องส่งเสริมการอ่านต่อไป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของปากีสถาน ยังได้กล่าวถึงเรื่องอิสลามศึกษาซึ่งในปากีสถานได้ลดปริมาณการเรียนศาสนา แต่เพิ่มวิชาสามัญให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความสมดุล นับเป็นทิศทางที่มีประโยชน์เช่นเดียวกับในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยที่ส่งเสริมอิสลามศึกษา รวมทั้งเพิ่มความรู้สายสามัญและสายอาชีพมากขึ้น เพื่อให้เด็กที่จบออกมาเป็นคนดีและมีความรู้ติดตัวในวิชาการอื่น และที่คืบหน้าเป็นพิเศษคือมีการกำหนดมาตรฐานในการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา จัดสอบ I-NET ในปีการศึกษาหน้า โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) เป็นผู้ออกข้อสอบเพื่อทดสอบเด็กที่เรียนอิสลามศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกัน

< การหารือกับกลุ่มประเทศแอฟริกา

วันที่ 9 ตุลาคม 2552 เวลา 11.00 น.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้หารือทวิภาคีกับ H.E. Olabiyi Yai (นายโอบายี ยายี) ประธานคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกและเอกอัครราชทูตถาวรเบนินประจำยูเนสโก รวมทั้งประธานกลุ่มประเทศแอฟริกา ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เพื่อหาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยและกลุ่มประเทศในแอฟริกา ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หารือในรายละเอียดในวันที่ 21 ตุลาคม 2552 โดยสรุปการหารือได้ ดังนี้

1. ผู้เข้าร่วมหารือฝ่ายไทย ประกอบด้วยนางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองผู้แทนถาวรไทยประจำยูเนสโก ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรมและผู้แทนสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับผู้แทนกลุ่มแอฟริกา ประกอบด้วยเอกอัครราชทูต

ประจำยูเนสโกของประเทศเบนิน ซิมบับเว มาดากัสการ์ คองโก และเซเนกัล และรองผู้แทนถาวรประจำยูเนสโก ไนจีเรีย

2. ไทยได้รวบรวมจัดทำข้อเสนอที่ประเทศไทยมีความพร้อมที่จะดำเนินโครงการร่วมกับฝ่ายแอฟริกา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระดับอาชีวศึกษา 1. ให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา เกษตรกรรมและการประมง การจัดการโรงแรม การท่องเที่ยว ศิลปะ ทักษะอาชีพ ทักษะด้านช่างเทคนิค การประกอบวิชาชีพ สุขศึกษา การฝึกหัดครู วิทยาศาสตร์ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ/ครู/นักเรียน 2. จัดสรรทุนการศึกษาในระดับ ปวช. ปวส. 3. การแลกเปลี่ยนนักเรียน/นักศึกษา ครู/อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ 4. การแลกเปลี่ยนข้อมูลในด้านต่างๆ

ระดับอุดมศึกษา 1. การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในด้านเกษตรกรรมและการประมง การจัดการโรงแรม การท่องเที่ยว ศิลปะ สถานประกอบการ สุขศึกษา การฝึกหัดครู วิทยาศาสตร์ 2. ทุนระดับปริญญาตรี/โท 3. การแลกเปลี่ยนนักเรียน/นักศึกษา ครู/อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ 4. การแลกเปลี่ยนข้อมูลในด้านต่างๆ 5. การจัดตั้งศูนย์แอฟริกันศึกษาและศูนย์ไทยศึกษา

3. ฝ่ายแอฟริกามีความประสงค์ที่จะจัด African Week ในปลายเดือนพฤษภาคม 2553 ที่สำนักงานใหญ่องค์การยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส และฝ่ายไทยเสนอว่าอาจสามารถจัดกิจกรรม African Week ในมหาวิทยาลัยในเดือนมิถุนายน 2553 ซึ่งเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยเปิดภาคเรียนแล้ว นอกจากนี้ยังสามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวในสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายของโครงการเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติของยูเนสโก (UNESCO Associated Schools Project) ได้ด้วย โดยกิจกรรมต่างๆ อาจประกอบด้วย กิจกรรมทางวัฒนธรรม ดนตรี อาหาร นิทรรศการ การฉายภาพยนตร์ การประกวดวาดภาพ การจัดทำสื่อ animation การประกวดสุนทรพจน์ การประกวดเรียงความ และกิจกรรมอื่นๆ รวมทั้งการสัมมนาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทยและแอฟริกา

ในการนี้ ผู้แทนถาวรเบนินประจำยูเนสโก ได้ขอให้นักมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ตนได้มีโอกาส

เดินทางไปเยือนในช่วงเดือนกรกฎาคม 2552 มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ด้วย ทั้งนี้ ประธานกลุ่มแอฟริกาจะจัดทำหนังสือแจ้งสถานเอกอัครราชทูตของแอฟริกาที่อยู่ในประเทศไทยให้ทราบเพื่อให้ความร่วมมือด้วย

4. ฝ่ายแอฟริกาเห็นว่า ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2553 กลุ่มแอฟริกาจะมีการประชุมที่กรุงปารีส และเห็นว่าเป็นโอกาสดีหากกลุ่มประเทศต่างๆ ในแอฟริกาจะได้มีโอกาสหารือความก้าวหน้ากับประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง สำหรับฝ่ายไทยได้เสนอว่าในโอกาสที่จะมีการประชุมระดับสูงว่าด้วยการศึกษาเพื่อวงชน ที่ประเทศเอธิโอเปีย ในเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ประเทศไทยอาจจัดคณะผู้แทนเพื่อเดินทางไปหารือการขยายความร่วมมือดังกล่าวกับประเทศต่างๆ ในแอฟริกาด้วย โดยฝ่ายแอฟริกาจะได้นำไปหารือระหว่างกลุ่มประเทศแอฟริกาและจะได้แจ้งความคืบหน้าให้ทราบต่อไป

การศึกษาฐานด้านการศึกษาในประเทศฝรั่งเศส

ในระหว่างการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว นายจูนทร์ ลักษณวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เดินทางไปเยี่ยมชมสถานศึกษา 2 แห่ง คือ ในวันที่ 8 ตุลาคม 2552 เยี่ยมชมสถาบันเทคโนโลยี Chartres แห่งมหาวิทยาลัย Orleans และในวันที่ 10 ตุลาคม 2552 เยี่ยมชมสถาบันรัฐศาสตร์ Sciences Po ตามลำดับ ดังนี้

< **สถาบันเทคโนโลยี Chartres แห่งมหาวิทยาลัย Orleans ประเทศฝรั่งเศส** (Institute Universitaire de Technologies de Chartres-IUT, Université d'Orleans)

สถาบันนี้ตั้งอยู่ที่เมือง Chartres ทางเหนือของกรุงปารีส ห่างไปประมาณ 100 กิโลเมตร เป็นเมืองมรดกโลกและเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตน้ำหอมกว่า 350 ยี่ห้อ เช่น Paco Rabanne, Guerlain, หรือ Nina Ricci เป็นต้น

สถาบันเทคโนโลยี Chartres เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพชั้นสูงในหลายสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหการและการบำรุงรักษา โลจิสติกส์ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนสูงก็สามารถเรียนต่อใน

มหาวิทยาลัย Orleans ได้ นอกจากนี้ สถาบันนี้ยังเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีด้วย เช่น สาขาการจัดการและการผลิต สาขาการตลาด เป็นต้น นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายหากเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ 2-3 ปี จะได้ประกาศนียบัตร (Diploma) หลังจากนั้นบางส่วนอาจจะไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่จบจาก IUT จะประสบความสำเร็จในด้านอาชีพและเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ถึงร้อยละ 80% ปัจจุบันมีนักศึกษา 299 คน แบ่งเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จำนวน 68 คน สาขาวิศวกรรมอุตสาหการและการบำรุงรักษา 53 คน สาขาโลจิสติกส์ 111 คน ในระดับปริญญาตรีจำนวน 67 คน สาขาการจัดการและการผลิต 34 คน สาขาการตลาด 33 คน ทั้งนี้ สถาบันประเภทนี้จะมีอยู่ 20 แห่งในฝรั่งเศส

< **สถาบันรัฐศาสตร์ซีองส์ โป Sciences Po (Institut d'Etudes Politiques de Paris)**

สถาบันรัฐศาสตร์ Sciences Po ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางกรุงปารีส เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งที่ผลิตนักการเมืองชื่อดังของฝรั่งเศสออกมาจำนวนมาก เช่น นายฌาคส์ ชีร์ค อดีตประธานาธิบดี และนายนิโกลาส์ ซาร์โกซี

ประธานาธิบดีคนปัจจุบันของฝรั่งเศส เป็นต้นสำหรับข้อมูลที่น่าสนใจของสถาบัน Sciences Po สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เป็นสถาบันการศึกษาที่มีความแตกต่างจากมหาวิทยาลัยทั่วไปของฝรั่งเศส คือเป็นสถาบันที่มีการสอบแข่งขันเข้าเรียนอย่างเข้มข้น (มหาวิทยาลัยทั่วไปชาวฝรั่งเศสทุกคนสามารถสมัครเข้าเรียนได้เลยโดยไม่ต้องมีการสอบแข่งขัน เพราะการศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นสิทธิและสวัสดิการที่รัฐต้องจัดให้ทุกคน) แต่สำหรับสถาบัน Sciences Po นักศึกษาต้องออกค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งด้วย ซึ่งสถาบัน Sciences Po เป็นสถาบันที่ติดอันดับ 1 ใน 5 ของมหาวิทยาลัยด้านรัฐศาสตร์ของประเทศฝรั่งเศส

2. เป็นสถาบันชั้นสูงซึ่งมีฐานะเหนือกว่ามหาวิทยาลัยทั่วไป ผู้ที่ก้าวเข้าเรียนที่นี่ได้ต้องมีผลการเรียนระดับมัธยมปลาย 3.8 ขึ้นไป และนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีความพร้อมด้านการเงินค่อนข้างสูง ซึ่งฐานะของครอบครัวมีความจำเป็นสำหรับการเรียนที่นี่

เนื่องจาก Sciences Po เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่ได้งบประมาณสนับสนุนจากรัฐร้อยละ 60 ที่เหลืออีกร้อยละ 40 สถาบันใช้วิธีระดมทุนจากผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษา ทั้งนี้ การจ่ายเงินของผู้ปกครองลดหลั่นไปตามรายได้

3. กำหนดให้นักศึกษาทุกคนวิชาต้องไปเรียนในต่างประเทศเป็นเวลา 1 ปี ในปีที่สุดท้ายของหลักสูตรและต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง (ปริญญาตรีเรียน 3 ปี และปริญญาโทเรียน 4 ปี) การที่นักศึกษาเรียนแบบเน้นวิจัยโดยสถาบันส่งไปเรียนรู้ในประเทศต่าง ๆ ข้อมูลงานวิจัยที่นักศึกษาได้รับทำให้นักศึกษามีมุมมองกว้างไกล ทำให้ทราบกลไกทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในประเทศอื่น ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างมากทั้งในเชิงเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สำหรับสถาบันการศึกษาของไทยที่สถาบัน Sciences Po ได้มีความร่วมมือด้วยมีจำนวนเพียง 3 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบัน AIT ในอนาคต จึงขอให้กระทรวงศึกษาธิการไทยพิจารณารับรองมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพเพื่อให้นักศึกษาสถาบันเข้ามาเรียนได้ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งว่ากำลังอยู่ในช่วงดำเนินการรับรองให้มหาวิทยาลัยของไทยจำนวน 9 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ซึ่งพร้อมจะรับนักศึกษาจาก Sciences Po

ยูเนสโกมีมติประกาศยกย่องบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

ประเทศไทยโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้เห็นชอบให้เสนอชื่อนายเอื้อ สุนทรสนาน และ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นบุคคลสำคัญของโลกประจำปี 2553-2554 ในการนี้ที่ประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโกได้มีมติเห็นชอบบุคคลและเหตุการณ์สำคัญทาง

ประวัติศาสตร์จำนวน 63 รายการ รวมทั้งบุคคลทั้งสองดังกล่าวของไทยด้วยซึ่งก็คือ

1. นายเอื้อ สุนทรสนาน ครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ในวันที่ 21 มกราคม 2553 ซึ่งมีผลงานโดดเด่นด้านวัฒนธรรม (สาขาคดนตรี)
2. ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ในวันที่ 20 เมษายน 2554 ซึ่งมีผลงานโดดเด่นด้านการศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และสื่อสารมวลชน

ผลการเลือกตั้งในระหว่างการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 35

ในระหว่างการประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ไทยได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดต่างๆ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการด้านกฎหมาย (Legal Committee) และคณะกรรมการคณะกรรมการสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการระหว่างชาติเพื่อพัฒนาการสื่อสาร (Intergovernmental Council of the International Programme for the Development of Communication – IPDC)

“ ยูเนสโกมีมติประกาศยกย่อง นายเอื้อ สุนทรสนาน และ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นบุคคลสำคัญของโลกประจำปี 2553-2554 ”

- ✓ นักวิทยาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญ รักษาการหัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ✓ ✓ นักวิทยาศาสตร์ ชำนาญการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การประชุมนานาชาติด้านการศึกษาของ UNESCO-APEID ครั้งที่ 13 และการสัมมนากระดับสูงของ World Bank-KERIS ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

- ✓ ดุริยา อมตวิวัฒน์
- ✓ สิริภักดิ์ ธรรมบุญ

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวสุนทรพจน์ภายหลังพิธีเปิดการประชุมในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2552 ณ เมืองหางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน เกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา (The Role of ICT in Improving Education in Developing Nations) โดยเน้นความสำคัญของ ICT ทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาในการเพิ่มคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมบุคลากร

โดยประเทศไทยให้ความสำคัญในการเพิ่มศักยภาพด้าน ICT เพื่อให้บรรลุเป้าหมายซึ่งขณะนี้ประเทศไทยเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองโดยเริ่มตั้งแต่ปี 2552-2561 นอกจากนี้ ในฐานะประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมค) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้นำเสนอกิจกรรมที่ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีไอ

Organized between 15 and 17 November, 2009 in Hangzhou, China, this conference on, "ICT in Transforming Education", focused on the role of ICT in improving education in developing countries. Mr. Jurin Laksanawisit, Minister of Education of Thailand, headed the Thai delegation and gave a speech during the opening session. He emphasized the importance of ICT in Thailand's second decade of education reform (2009 to 2018) which aims to engage all citizens in quality, life-long learning. With around 250 participants from Thailand, Cambodia, Malaysia, Vietnam, China and South Korea, the Conference consisted of four plenary sessions: 1) ICT in Education Policy, Plan and Monitoring 2) The Role of ICT in Teaching and Learning, 3) The Role of ICT in Higher Education, Open and Distance Learning and Open Educational Resources, and 4) Using ICT to Promote Non-Formal Education and Life-Long Learning. The 14th UNESCO-APEID International Conference will be held in Thailand in December, 2010, under the title, "Education for Human Resources Development".

ได้ดำเนินการในประเทศสมาชิกในภูมิภาคนี้ เพื่อสนับสนุนการใช้ ICT ในการศึกษา ซึ่งส่งเสริมให้ประเทศส่วนใหญ่มีการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการศึกษา โดยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของยูเนสโกและไทยก็เป็น 1 ใน 21 ประเทศสมาชิกที่มีโครงการนำร่องด้านการใช้ ICT ในการศึกษาของยูเนสโกด้วย

ทั้งนี้ นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วย นายเกียรติศักดิ์ เสนาไสย ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ สป. และเจ้าหน้าที่สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. ได้เข้าร่วมการประชุมนานาชาติด้านการศึกษาของ UNESCO-APEID ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 15 - 17 พฤศจิกายน 2552 โดยผู้เข้าประชุมประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติของสาธารณรัฐประชาชนจีน ธนาคารโลก สถาบันบริการสารสนเทศและการวิจัยทางการศึกษา แห่งสาธารณรัฐเกาหลี (KERIS) และมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ 250 คน

รูปแบบของการประชุมประกอบด้วยการประชุมเต็มคณะ 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดตาม

วางแผนและจัดทำนโยบายการศึกษา 2) บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน 3) บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับอุดมศึกษา และการเรียนรู้ในระบบเปิด โดยใช้ระบบการสอนทางไกล และ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการประชุมกลุ่มย่อย ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้หยิบยกหลายประเด็นคำถามที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้ ICT แปลงโฉมการศึกษา ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของ ICT กับการศึกษามากขึ้นอันจะส่งผลดีต่อการจัดทำนโยบายให้มีคุณภาพและเข้าถึงการศึกษาได้อย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นเรื่องของผลกระทบ ICT ต่อผลที่พึงได้มาจากการเรียนรู้ การปฏิพื้นฐานด้าน ICT เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการเรียนรู้วิธีการใช้ ICT การติดตามประเมินผลการใช้ ICT กับการศึกษา การพิจารณาผู้ที่พึงได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงจากการใช้ ICT ทั้งในระดับโรงเรียน สถาบันการศึกษาคู สถาบันอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้ ICT ในการเรียนการสอน การวิจัย และการขยายผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การเรียนรู้ทางไกล และการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการบริหารจัดการ

อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการใช้ ICT ในการเรียนการสอน และวิธีการฝึกอบรมครูรุ่นใหม่เพื่อให้สามารถใช้ ICT สอนในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงบทบาท การฝึกปฏิบัติ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็ก ในหลากหลายระดับมากกว่าการบูรณาการ ICT ในการเรียนการสอนผ่านหลักสูตรของโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งในอนาคตการพัฒนา ICT กับการศึกษาควรรวมเรื่องของการประมวลความรู้มนุษย์ การสร้างเครือข่ายทางสังคม การใช้เทคโนโลยีระบบสัมผัส และการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีในรูปแบบของมือถือและคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ การสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรในสถาบันการศึกษาทั้งหมด เช่น โรงเรียน สถาบันการศึกษาคู หรือสถาบันอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่ควรตระหนักและให้ความสำคัญมากกว่าการพัฒนาเฉพาะรายบุคคล/กลุ่ม ทั้งนี้ บทบาทของ ICT ใน

ระดับอุดมศึกษาได้สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ ICT ในการเรียนการสอน การบริหาร การวิจัย การขยายผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การประสานความร่วมมือและการบริหารสถาบันในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตัวอย่างเช่น สาธารณรัฐเกาหลี และปากีสถานได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้พัฒนาทักษะการเรียนรู้หนังสือผ่านทางโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

การประชุมครั้งนี้ได้มีผู้นำเสนอผลงานจากหลายประเทศ อาทิ สาธารณรัฐประชาชนจีน ไทย กัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย เป็นต้น โดยแบ่งปันความรู้ในเรื่องของแผนแม่บทและนโยบายด้าน ICT กับการศึกษาของประเทศ ตัวอย่างเช่น มาเลเซียจัดทำแผนแม่บท ICT ทั่วประเทศภายใต้ Multimedia Super Corridor ซึ่งรวมถึงแนวคิดสร้างสรรค์ต่างๆ เช่น e-Government, Smart Card, Smart School, และ Telehealth ทั้งนี้ ภาคเอกชนยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการใช้ ICT กับการศึกษาด้วย นอกจากนี้ ยังมี การนำเสนอในเรื่องของ Intel Teach Programme, Microsoft Peer Coaching Techniques, CISCO Networking Academy, และการใช้ Interactive White Board ซึ่งจัดทำขึ้นโดย Smart Technology และ Promethean การใช้มัลติมีเดียในการเรียนการสอน การใช้ Glogster เป็นเครื่องมือส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง การใช้แผนที่ดิจิทัลเป็นเครื่องมือระดมความคิด การใช้ Blog และ Wiki เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันทางการศึกษา และการใช้ e-portfolios เพื่อสร้างแรงจูงใจ

นอกจากนี้ นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการประจำของ APEID ครั้งที่ 4 (The 4th APEID Standing Committee Meeting) ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2552 ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างการประชุมนานาชาติด้านการศึกษาของ UNESCO-APEID ครั้งที่ 13 ด้วย โดยสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปี 2551 - 2552 ที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา อุดมศึกษาด้านการศึกษาคู ด้านการศึกษา และฝึกอบรมทางเทคนิคและอาชีพ (TVET) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน

การศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการจัดประชุมนานาชาติของ UNESCO-APEID นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้ร่วมกันพิจารณาหรือเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ในการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาทางการศึกษาในระดับภูมิภาค

นางศรีวิภา ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ยุทธศาสตร์ของสำนักงานยูเนสโก เหมือนกับการปฏิรูปสำนักงานอย่างหนึ่งซึ่งเหมือนกับประเทศไทยที่ในขณะนี้ได้มีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งสอง ทั้งนี้ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา

สหประชาชาติของไทยกับสำนักงานยูเนสโก ในหลายโครงการ/กิจกรรม อาทิ โครงการพัฒนาและสนับสนุนการศึกษาเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มคนผู้ด้อยโอกาส/ห่างไกลการศึกษา (Reach to the Unreached) เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ซึ่งต้องจัดให้มีการประชุมแก่อาจารย์/นักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา เพื่อเป็นเวทีหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ จัดทำการศึกษาวิจัย รวมทั้งให้เกิดการเชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายระหว่างกัน โดยจะมีลักษณะเหมือนกับการดำเนินงานของ UNESCO Chair ที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับยูเนสโก นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีการ

ดำเนินงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานยูเนสโก อีกด้วย

สำหรับในปี พ.ศ. 2553 สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการของไทยร่วมเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมนานาชาติทางการศึกษาของ UNESCO-APEID ครั้งที่ 14 ในเดือนธันวาคม 2553 ที่ประเทศไทย ในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” (Education for Human Resource Development)

ข้อเสนอแนะ

- การสร้างเครือข่ายและการดำเนินการตามแผนแม่บท ICT ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการอยู่ โดยให้มีความสอดคล้องและทำงานเชื่อมโยงกับยูเนสโก
- การส่งเสริมการใช้ ICT เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับโดยมีกระบวนการอย่างชัดเจน
- การสร้างเสริมศักยภาพของครูและผู้บริหารในการปรับเปลี่ยนวิธีการคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนโดยใช้ ICT เข้ามาพัฒนาการเรียนการสอน
- การปรับเปลี่ยนหลักสูตรการฝึกหัดครู (ครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์) เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงต่อยุทธศาสตร์และแผนแม่บท ICT
- การดำเนินการจัดทำการศึกษาวิจัยและประเมินผลการใช้ ICT ในทุกโรงเรียนและทุกระดับ
- การส่งเสริมและเชื่อมโยงการจัดระบบการใช้สื่อและมัลติมีเดีย (วิทยุ โทรทัศน์ มือถือ ดิจิทัล) และศูนย์บริการสื่อ (Teacher Resource) ในทุกรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงการศึกษานอกระบบ/การศึกษาทางไกล รวมทั้งการทำงานเชื่อมโยงกับยูเนสโกในการถ่ายทอดความรู้ไปยัง 5 องค์การหลักของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของ ICT และการนำไปใช้ปฏิบัติในองค์กรเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

- ✓ นักวิเทศสัมพันธ์ เชี่ยวชาญ รักษาการหัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ✓✓ นักวิเทศสัมพันธ์ ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การประชุมนานาชาติเรื่อง พลังแห่งสันติภาพ ครั้งที่ 2

- ✓ ดุริยา อมตวิวัฒน์
- ✓ ✓ ประภาพร จันทร์ศรี

จากการประชุมนานาชาติเรื่อง “พลังแห่งสันติภาพ” ขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ที่เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 21-23 มกราคม 2550 เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการสร้างสันติภาพโลกผ่านพลังแห่งสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นที่ประชุมดังกล่าวเห็นพ้องต้องกันว่า สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำสันติภาพกลับมาสู่โลกได้ แต่ทั้งนี้สื่อมีหน้าที่ที่ต้องช่วยกันนำเสนอเนื้อหาสาระเพื่อยุติความรุนแรงด้วยการสร้างความเข้าใจในความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมของผู้คนในโลก รวมทั้งไม่ขยายผลของปัญหาแต่จะต้องหันมาประสานความร่วมมือกันเพื่อช่วยปิดช่องว่างความแตกแยก ทั้งนี้ เพราะสงครามเริ่มก่อตัวขึ้นจากภายในจิตใจมนุษย์

ดังนั้นโลกจำเป็นจะต้องสร้างระบบการปกป้องสันติภาพกลับคืนสู่จิตใจมนุษย์เช่นกัน “พลังแห่งสันติภาพ” จึงต้องเกิดขึ้นเพื่อยุติความรุนแรงอันเกิดจากความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์นั่นเอง

องค์การยูเนสโกจึงเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องนี้ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จึงได้ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ในฐานะสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ จัดการประชุมเรื่อง “พลังแห่งสันติภาพ” ครั้งที่ 2 (the Second Global Forum on the Power of Peace) ขึ้น ระหว่างวันที่ 28 - 30 ตุลาคม 2552 โดยเน้นถึงบทบาทของสื่อในการสร้างสันติภาพเป็นสำคัญ ทั้งนี้โดยมี

Building on the success of the first Forum on the Power of Peace which took place in Bali, Indonesia in 2007, a 2nd Global Forum on the Power of Peace was held in Bangkok, Thailand between 28 and 30 October 2009. Jointly organized by UNESCO and the Ministry of Education, Thailand, the second Forum emphasized the role of the media and information technology in peace building. Chaired by the Permanent Secretary for Education Dr. Chinnapat Bhumirat, the conference followed five themes: 1) Media and ICTs Building Mutual Understanding, 2) Conflict Management through Media and ICTs: New Opportunities for Collaboration, 3) Using ICTs by Faith Groups for Peace Building, 4) Innovation in Media and ICTs for Peace: Youth Leadership, and 5) The Application of Media for Peace Education: University Leadership. The establishment of a youth network on peace during the Conference will link young people, colleges and NGOs involved in peace and conflict resolution.

นายชินภัทร ภูมิรัตน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมฯ เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2552 ณ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

ผลสรุปจากการประชุมเป็นการยืนยัน "ได้ถึงความร่วมมือในระดับนานาชาติที่ตระหนักถึงการสร้างสันติภาพโลกผ่านพลังแห่งสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสื่อที่ต้องช่วยกันนำเสนอเนื้อหาสาระเพื่อยุติความรุนแรงด้วยการสร้างความเข้าใจในความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมของผู้คนในโลก ดังนั้น "พลังแห่งสันติภาพ" จึงต้องเกิดขึ้นเพื่อยุติความรุนแรงอันเกิดจากความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์นั่นเองที่อาจได้มาจากการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ของแต่ละประเทศและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนี้

1. การสร้างสันติภาพและ ICT เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

(Media and ICTs building mutual understanding)

องค์กรที่ใช้สื่อและ ICT เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในสังคมที่ได้หยิบยกตัวอย่างได้แก่ องค์กร "Peace x Peace" ของสหรัฐอเมริกาซึ่งได้พยายามลดทอนความ

ขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคโดยการใช้บทบาทของสตรีและให้สตรีนำหลักการลดความขัดแย้งด้วยสันติวิธีไปสู่ชุมชนรากหญ้าและมูลนิธิ "We Are Family" ของสหรัฐอเมริกาซึ่งได้ประพันธ์เพลงชื่อ "We Are Family" ขึ้นเพื่อใช้ในพิธีรำลึกถึงผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมตึกเวิร์ลเทรดในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ทำให้คนจากทั่วโลกได้หลอหลอมให้เป็นหนึ่งเดียวกันผ่านบทเพลงนี้ นอกจากนี้ มูลนิธิยังมีโครงการ "Three Dot Dash" (...--) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะดึงให้กลุ่มวัยรุ่นร่วมกันทำงานและเผยแพร่วิธีการใช้สื่ออย่างถูกต้องโดยผ่านการเล่าเรื่องเพื่อให้เกิดสันติภาพต่อไป

อีกตัวอย่างหนึ่งคือ เรื่องบทบาทสตรีที่มีต่อสื่อก็เป็นประเด็นสำคัญด้วยเช่นกัน ตามที่ ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมหาวิทยาลัยทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยอีสต์แฮมป์ชัวร์ และ Mr. Katsuo Funakawa ประธานบริษัท Funakawa Information and Environment Technology Co., Ltd. (Japan) วิทยากรในที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับ Ms. Lena Slashmujlder ผู้อำนวยการองค์กร Search for Common Ground (Democratic Republic of Congo/USA) ในประเด็นที่ว่าเสียงของสตรีมีส่วนสำคัญผ่านสื่อ และ ICT

เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันโดยมีคุณธรรมและความฉลาดของผู้มาเป็นปัจจัยที่สำคัญ นอกจากนี้ การสนับสนุนระบบการเรียนรู้แบบ e-Learning และการให้เยาวชนได้เล่าเรื่องราวประสบการณ์ส่วนตัวผ่าน ICT และสื่ออื่นๆ ทำให้เสียงกระซิบของคนบนโลกนี้ได้รับฟังเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน แต่ในประเทศยากจนนั้นสื่อโทรศัพท์และวิทยุยังมีความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นระหว่างกันในสภาวะสงคราม

จากกรณีศึกษาทั้งสองนี้ทำให้เห็นความสำคัญของการสร้างสรรคสื่อและ ICT เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันที่หลากหลายกันได้

2. การจัดการความขัดแย้งผ่านสื่อและ ICT ในการสร้างโอกาสใหม่ๆ สำหรับความร่วมมือกัน

(Conflict Management through Media and ICTs : New Opportunities for Collaboration)

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อและ ICT เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งคือ การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ การไม่รู้หนังสือและความยากจน ประเด็นสำคัญที่สุดคือข้อจำกัดในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตซึ่งคนส่วนใหญ่ยังขาดแคลน รวมทั้งเยาวชนทั้งหมดสาวนั้นจำเป็นจะต้องมีการศึกษาและการสื่อสาร

ด้วย ICT เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขความขัดแย้งดังกล่าว ทั้งนี้จะต้องวิเคราะห์ว่าสื่อและ ICT ต่างๆ จะสามารถนำไปใช้ในการจัดการปัญหาความขัดแย้งนั้นได้หรือไม่ ปัจจุบันมีเว็บไซต์ที่สามารถถ่ายทอดปัญหาของผู้ที่กำลังประสบกับภาวะความยากจนจำนวนประมาณ 1.1 พันล้านคน ที่ทำให้คนทั่วโลกเกิดความเห็นอกเห็นใจ รับฟังเรื่องราวของเขา และสามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้คนอื่นๆ ได้เพียงใด การสร้างเว็บไซต์ PPN เพื่อนำเอาแหล่งข้อมูลต่างๆ มาใช้ทางอินเทอร์เน็ตและใช้เป็นกรอบแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหาทำให้เกิดแหล่งความรู้อื่นๆ ต่อไป

3. การใช้ ICT ของกลุ่มที่มีความศรัทธาเพื่อสร้างสันติภาพ

(Using ICTs by Faith Groups for Peace Building)

การให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่างๆ ในประเด็นของสันติภาพ คุณค่าหรือค่านิยม หลักจริยธรรม เกิดขึ้นได้จากการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลต้นแบบทางศาสนาผ่านสื่อโทรทัศน์ รายการทอล์คโชว์ ตลอดจนจนการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมอย่าง Facebook Youtube การทำ Blog การโฆษณา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของประเทศต่างๆ

ทั้งนี้ประเด็นที่ควรจะต้องมีการแลกเปลี่ยนกันคือ การทำความเข้าใจในประเด็นที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจากความ เป็นจริง และแนวคิดที่ก่อให้เกิดความรุนแรงแบบสุดขั้ว การใช้สื่อต่างๆ เครือข่ายทางสังคมที่มีอยู่ควรต้องมีการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างกัน รวมถึงเปิดเวทีในการแลกเปลี่ยนที่หลากหลายช่องทางขึ้น เช่น การให้ความรู้และการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ การสร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อ การใช้ดนตรี ภาพยนตร์ และศิลปะรูปแบบต่าง ๆ การใช้ช่องทางทางศาสนาที่หลากหลาย หรือการเพิ่มความรู้อีกเกี่ยวกับการ

รู้เท่าทันสื่อ เป็นต้น

เครือข่าย PPN (The Power of Peace Network) ได้ใช้เวลาถึง 2 ปีครึ่งเพื่อทำให้ทุกคนเข้าถึงความรู้ต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านของภาษา ความรู้สำคัญเกี่ยวกับหลักการทางศาสนา โดยใช้การแปลเป็นการต้นซึ่งเป็นเรื่องราวที่อ่อนไหวมาก การจัดมหกรรม การอบรมผู้นำศาสนา การจัดตั้งทูตสันติภาพ การเป็นหุ้นส่วนกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ตลอดจนจนการจัดวางจรรยาบรรณที่ควรยึดถือร่วมกัน

4. วัตรรบบทางสื่อและ ICT สำหรับสื่อสันติภาพในส่วนของภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชน

(Innovation in Media and ICTs for Peace : Youth Leadership)

สำหรับการผลักดันเรื่องสันติภาพสามารถดำเนินการได้โดยเริ่มจากพ่อแม่ที่จะต้องมีการอธิบายเกี่ยวกับสันติภาพให้กับบุตรหลานของตนในครอบครัว องค์กรต่างๆ ร่วมมือกันพัฒนาโครงการเพื่อการสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนมาทำงานอาสาสมัครด้านสันติภาพมากขึ้น ตลอดจนเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพไปยังเยาวชนโดยผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ มีการรณรงค์เชิญชวนบุคคลสำคัญๆ มาร่วมในเครือข่ายสันติภาพ โดยเฉพาะบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ สร้างแรงจูงใจเยาวชนด้วยกลวิธีต่างๆ เช่น การแข่งขันและให้รางวัลหรือใช้เกม นอกจากนี้จะต้องเร่งสร้างสื่อดิจิทัลและกำหนดผู้ที่จะเป็นบุคคลต้นแบบในสาขาสันติภาพให้กับเยาวชนในสังคมได้รับรู้การมีบุคคลต้นแบบเป็นเรื่องสำคัญและท้าทายมาก ทั้งนี้ ควรจะต้องระบุให้ได้ว่าเยาวชนกลุ่มเป้าหมายนั้นควรที่จะชื่นชอบใครเพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดีของพวกเขา

เครือข่ายพลังแห่งสันติภาพ (Power of Peace Network : PPN)

ส่งเสริมความร่วมมือระดับโลก ด้านการใช้ข้อมูลและการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมของตน การสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน การลดเหตุการณ์ความขัดแย้ง และการส่งเสริมการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ เครือข่ายพลังแห่งสันติภาพยังพยายามส่งเสริมบทบาทของเยาวชน โดยการกระตุ้นให้พวกเขาทุ่มเทพลังและแสวงหาวิธีการที่แปลกใหม่ในการเผชิญกับปัญหาความท้าทายที่รออยู่เบื้องหน้า

เป้าหมายและวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นเวทีสหสาขาในการสนทนาหารือระหว่างสังคมแห่งอารยชนรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการส่งเสริมสันติภาพในรูปแบบของวิถีทัศน์และสไตล์ทัศน์ จัดเตรียมชุมชนออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และสนับสนุนภารกิจของเครือข่ายพลังแห่งสันติภาพ ฝึกกำลังของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั่วโลกเพื่อร่วมกันพัฒนาโครงการความร่วมมือกับสื่อมวลชนสำหรับการศึกษาของภาครัฐ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ/ความขัดแย้ง สนับสนุนเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนและการสร้างสันติภาพ รวมทั้งแสวงหาพันธมิตรร่วมกับกลุ่มต่างๆ และสร้างเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน

นอกจากนี้ ยังต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานสำหรับเยาวชนที่ไม่สามารถเข้าถึง ICT ได้ด้วยเช่นกัน

สื่อที่หลากหลายที่มีอยู่ควรมีบทบาทในการช่วยให้สื่อสันติภาพเป็นเรื่องของสถาบันครอบครัว เน้นการสร้างสิ่งจูงใจที่จับต้องได้ หากเยาวชนรู้สึกว่ายากควรปรับให้เกิดการสื่อสารในรูปแบบของสื่อเพื่อการ edutainment ที่เข้าถึงกลุ่มเยาวชนได้ง่ายกว่า สื่อวิดีโอที่ทำมาจากการสร้างสรรค์ของเยาวชนเองจะสร้างแรงเสริมเพื่อการตัดสินใจในการที่จะทำให้เยาวชนเข้ามาเป็นเครือข่ายมากขึ้น องค์กรต่างๆ อาจจัดให้มีการประกวดหรือการแข่งขันกันในเรื่องของสื่อประเภทต่างๆ และสื่อ ICT ในประเด็นที่เกี่ยวกับสันติภาพได้ ทั้งนี้ อาจมีการดำเนินการใช้สื่อและ ICT ในการเปิดตัวระดับโลก หรือการใช้ Facebook ทำให้เยาวชนหรือแม้แต่คนสูงอายุหรือวัยอื่นๆ เข้ามาใช้ร่วมกันแลกเปลี่ยนได้

ตัวอย่างเช่น โครงการชื่อ “Tolerance” หรือ “ขันติธรรมระดับโลก” ซึ่งมีมูลนิธิและองค์กรพัฒนาเอกชนทั่วโลกจัดให้สาธารณชนมาแข่งขัน ส่งผลให้ขันติธรรมเกิดขึ้นได้จริง เพื่อแก้ปัญหาและมีส่วนร่วมได้อีกด้วย

5. การประยุกต์ใช้สื่อสำหรับการศึกษา เรื่องสันติภาพการเป็นผู้ในระดับมหาวิทยาลัย

(The application of Media for Peace Education : University Leadership)

การสร้างโอกาสและปัจจัยส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเห็นคุณค่าและมีความสัมพันธ์ในเรื่องสันติภาพ อาจทำได้โดยการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา โครงการให้ทุนการศึกษาสำหรับเยาวชนโดยมีพันธสัญญาที่จะทำงานในด้านสันติภาพ และการพัฒนาฐานข้อมูลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาที่มีความสามารถเข้าศึกษาต่อหรือเข้าฝึกงานด้านสันติภาพ

การเชื่อมโยงระหว่างนักศึกษาและระหว่างคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ปรึกษาได้แก่ การใช้เครือข่ายพลังแห่งสันติภาพ (PPN) ทำให้ผู้คนจากทุกส่วนของโลกสามารถจัดการกับความขัดแย้งที่คล้ายกันได้โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้ที่อยู่ในความขัดแย้ง หรือการเรียนการสอนเรื่องสันติภาพผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ได้แก่ หลักสูตร On Line ต่างๆ โดยยูเนสโกให้การรับรองหลักสูตรที่มีเนื้อหาที่จัดทำเป็นภาษาต่างๆ ได้ รวมถึงกรอบแนวคิดในเรื่องสันติภาพ

และความขัดแย้งจะถูกสร้างขึ้นจากกรณีศึกษาที่เป็นของจริงผ่านเครือข่ายของสมาชิก

การวิจัยในเรื่องสันติภาพ ซึ่งเครือข่าย PPN เอื้ออำนวยให้มีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ผลงานวิจัยให้มากขึ้นและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้มีความเป็นไปได้มากขึ้น โดยการใช้ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ

สิ่งที่ทำทนายของมหาวิทยาลัยอีกประการหนึ่งคือ ความเป็นตัวตน สถานภาพ ภาษา ภัยคุกคามต่างๆ และปัญหาในการเข้าถึงสื่อต่างๆ ของนักศึกษา บทบาทของมหาวิทยาลัยที่จะช่วยในการประยุกต์การใช้สื่อในการศึกษาทางสันติภาพอาจเกิดได้จากการเปิดโอกาสแลกเปลี่ยนนักศึกษา โอกาสในการสร้างสันติภาพ สร้างเสริมความคิดที่เชื่อมโยงกันระหว่างนักศึกษาแบบเป็นองค์รวม การใช้การเล่าเรื่องราวความขัดแย้งให้แกกันและกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่างตอบแทน PPN จะถูกใช้วัดความเคลื่อนไหวทางสังคม การแข่งขันกันในการหาทุน ทำให้เยาวชนรู้จักการเจรจา การแก้ข้อพิพาทต่างๆ ในคอมพิวเตอร์ วิธีการเรียนต่างๆ ใน ICT แล้วนำกลับมาใช้ในห้องเรียนให้ได้ การบูรณาการในสื่อหนังสือพิมพ์หรือมวลชนอื่นๆ จะเป็นการสร้างโอกาสให้คนใช้ได้ติดต่อกันในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมร่วมกันได้

ก้าวต่อไปของเครือข่ายพลวัตศึกษา

การสร้างพลังแห่งสันติภาพสำหรับโลกในสังคมความรู้ปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มเยาวชนจำเป็นต้องใช้สื่อออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพในความร่วมมือระหว่างเครือข่ายให้ได้สูงสุดที่กำหนดเป็นแนวคิดหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. การคิดหลักสูตรเพื่อสันติภาพ หลักสูตรพื้นฐานที่จะกระจายเนื้อหาออกไปและเว็บท่า (web portal) ที่มีการเชื่อมโยงกับองค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานของรัฐบาล ทำให้เครือข่ายออกสู่สาธารณชนไปสู่ผู้คนในห้องเรียนในหลายประเทศ หลายสาขาวิชาและภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่

2. การสร้างแผนที่ใยแมงมุม (Spider map) การระดมทุนขององค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อการที่จะขยายเรื่องของสันติภาพผ่าน dot th, dot com หรือการขยายโดเมนเนม นอกจากนี้

การสร้างหลักสูตรร่วมกัน นักศึกษาสามารถใส่เนื้อหาเข้าไปใน e-Book หรืออาจจะใช้เป็นตัวอย่างและมีการแบ่งปันกันได้ ทั้งนี้ ประเด็นหลักของเว็บไซต์จะต้องพิจารณาอยู่ 2 ประเด็น ได้แก่ การคัดกรองเนื้อหาและการคัดสรรคน

3. โครงการ PPN จะต้องมีโครงสร้างที่ชัดเจนซึ่งอาจเป็นไปในรูปแบบของบริษัทหรือองค์กรอิสระที่ต้องมีการระดมเงินทุน และสิ่งที่สำคัญที่ต้องระวังให้มากคือความน่าเชื่อถือและการแสดงอัตลักษณ์ของตัวตนที่ชัดเจน

นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ กล่าวสรุปในพิธีปิดการประชุมว่า จากการประชุมในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเทคโนโลยีสาร-

สนเทศและการสื่อสาร สถาบันการศึกษา และองค์กรอิสระที่ทำงานด้านเยาวชน ควรเข้ามามีบทบาทในการกำหนดหน้าที่ของสื่อ โดยเฉพาะสื่อ ICT ให้กับเยาวชน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายสังคมในการที่จะต้องช่วยกันนำเสนอเนื้อหาสาระเพื่อยุติความรุนแรงด้วยการสร้างความเข้าใจในความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมของผู้คนในโลก และใช้สื่อ ICT ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อ “พลังแห่งสันติภาพ” ของโลกต่อไป

ติดตามการประชุมฯ ได้ที่ www.unesco.org/webworld/en/ppn-bangkok
ติดตามความเคลื่อนไหวของ PPN ได้ที่ www.thepowerofpeacenet.com

- ✓ นักวิเทศสัมพันธ์ เชี่ยวชาญ วิชาการ หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ✓✓ นักวิเทศสัมพันธ์ ชำนาญการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ 32 และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 4

✓ ขนิษฐา ห่านรัตติย์

ความเป็นมา

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การซีมีโอจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นเวทีในการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติด้านการศึกษาระดับภูมิภาค รวมทั้งหาแนวทางเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกซีมีโอในการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ 32 จัดขึ้นคู่ขนานกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 22-25 พฤศจิกายน 2552 ที่โรงแรมรอยัลออคิด แกรนด์ เซอลาตัน กรุงเทพฯ

สรุปผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ 32

การรายงานผลการดำเนินโครงการและข้อคิดของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส

ของซีมีโอ ครั้งที่ 31 และการประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 44

ที่ประชุมรับทราบรายงานของสำนักเลขาธิการซีมีโอในโครงการ Mother Tongue-Based Multilingual Education เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของซีมีโอในการดำเนินโครงการภาษาแม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความคืบหน้าในโครงการ To Reach the Unreached in Southeast Asia and Achieve Education for All Goals by 2015 และการรายงานผลของประเทศหลักในการดำเนินการดังกล่าว โดยมาเลเซียรายงานผลโครงการ Transition support for learners with disabilities เสนอการจัดประชุมสัมมนาวิชาการระดับภูมิภาคในเดือนตุลาคม 2553 ที่ประเทศมาเลเซีย เพื่อกำหนดนโยบายในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอายุ

The 32nd SEAMEO High Officials Meeting and the 4th ASEAN Senior Officials Meeting on Education were organized during 22 to 25 November, 2009 at the Royal Orchid Grand Sheraton, Bangkok. The 32nd SEAMEO High Officials Meeting (HOM) acknowledged resolutions of the 31st SEAMEO HOM and the 44th SEAMEO Council Conference (SEAMEC), and heard progress reports on the ten collaborative projects to reach the unreached and attain education for all (EFA) goals in Southeast Asia. Each of the projects is lead by one of the SEAMEO member countries. The 4th ASEAN Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED) acknowledged the report from the 15th ASEAN Summit in Cha-am Hua Hin, Thailand and the Cha-am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community. This Declaration will be implemented in guiding and supporting ASEAN's Five Year Plan on Education.

นักเรียนพิการ การจัดการอบรมระดับภูมิภาค สำหรับผู้พิการหรือผู้ที่มีพรสวรรค์ และร่วมแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างกัน **ประเทศฟิลิปปินส์** รายงานผลโครงการ Tracking System for Students at risk of dropping out เสนอการจัดทำระบบโรงเรียนเป็นฐานโดยกระทรวงศึกษาธิการของประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งระบบดังกล่าวสามารถประเมินผลและสำรวจนักเรียนออกจากโรงเรียนกลางคัน โดยมีพื้นฐานจากระบบโรงเรียนเพื่อนเด็กของฟิลิปปินส์ซึ่งดำเนินการร่วมกับยูนิเซฟ (UNICEF-Philippines Child-Friendly School System) การดำเนินการดังกล่าวประกอบด้วย การวางแผนจัดทำระบบร่วมกับประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ 4 ประเทศ (ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย พม่า และประเทศไทย) ได้แก่ การพัฒนาระบบการริเริ่มโครงการ นำร่อง การประเมินผลโครงการ การปรับปรุงระบบของประเทศสมาชิกซีมีโอ การพัฒนาเครื่องมือการสอน และการสร้างศักยภาพบุคลากร และยังได้รายงานผล **โครงการ Education in Emergencies and Disaster Management** ได้เสนอกรอบการดำเนินการในการรวบรวมคู่มือและสื่อในการบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว และภัยพิบัติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การรับมือภัยพิบัติของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้องค์การสหประชาชาติในฟิลิปปินส์ **ประเทศอินโดนีเซีย** เสนอโครงการ Inter-Country Schooling Programme for Stateless and Undocumented ได้รายงาน

โครงการและกรณีศึกษาเพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่อยู่นอกชายแดนของอินโดนีเซีย โครงการดังกล่าวครอบคลุมโรงเรียนการศึกษาพิเศษ โรงเรียน Open-Junior Secondary School โรงเรียน One-roof School และโรงเรียนสำหรับเด็กที่ไม่มีสัญชาติ **ประเทศบรูไน** **ดารุสซาลาม** เสนอโครงการ Pre-school Education for All เสนอยุทธศาสตร์ 8 ประการ ในการส่งเสริมการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อปวงชน ประกอบด้วย การจัดตั้งคณะทำงาน การศึกษาดูงานที่ประเทศฟิลิปปินส์เพื่อดูกลไกการดำเนินการและมาตรฐานระดับชาติเกี่ยวกับการก่อนประถมศึกษา การเสริมสร้างศักยภาพสำหรับผู้จัดการศึกษาก่อนระบบประถมศึกษา การพัฒนาความพร้อมของโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในภูมิภาค การจัดทำมาตรฐานการศึกษา **สปป. ลาว** เสนอโครงการ Multi-grade Teaching ด้วยการจัดตั้งห้องเรียนในลักษณะการเรียนร่วม

หลายระดับ เพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินการที่สำคัญได้แก่การจัดการครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในท้องถิ่นห่างไกล ประเทศที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ได้แก่ ประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย สปป. ลาว และกัมพูชา **ประเทศไทย** เสนอโครงการ Development of more community-based Community Learning Centres in rural areas และ Project on HIV and AIDS using Integrated Approach โดย ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้รายงานการดำเนินการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนภายใต้การดำเนินการของสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย การดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อสำรวจความสำเร็จและสิ่งท้าทายต่างๆ ในการเริ่มต้นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในประเทศสมาชิกของซีมีโอ โดยกำหนดรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนครู และการจัดทำเอกสารเพื่อรวบรวมประสบการณ์ต่างๆ กิจกรรมที่สอง ได้แก่ ได้จัดตั้งเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในประเทศสมาชิกของซีมีโอ การดำเนินการภายใต้โครงการเรื่อง HIV และโรคเอดส์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้รายงานการดำเนินโครงการภายใต้ความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข และองค์กรระหว่างรัฐบาล ประกอบด้วย การจัดการประชุมระดับภูมิภาคในประเทศสมาชิกซีมีโอ เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำเว็บไซต์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรื่อง HIV/AIDS การแลกเปลี่ยนครูและบุคลากรการศึกษา

นอกจากนี้ ศูนย์ซีมีโอไรเซดได้รายงานที่ประชุมเกี่ยวกับการจัดการประชุมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552 ซึ่งประเทศไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ได้ร่วมหารือเกี่ยวกับขอบเขตของการแลกเปลี่ยนนักเรียน ระยะเวลาดำเนินการ ระบบการถ่ายโอนหน่วยกิต การสนับสนุนจากรัฐบาลของประเทศเจ้าภาพ การเตรียมการด้านภาษา และจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการดังกล่าว รวมทั้งการจัดการประชุมการแลกเปลี่ยนนักเรียนครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 15-16 ตุลาคม 2552 โดยมีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการจำนวน 21 แห่ง จากประเทศ

มาเลเซีย อินโดนีเซีย และประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมหารือเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนและระยะเวลาดำเนินการสำหรับนักเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการดังกล่าว

ประเทศอินโดนีเซียได้นำเสนอการดำเนินการในการรับรองคุณวุฒิการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอนประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การรับรองคุณวุฒิ ทั้งนี้ประเทศไทยได้เสนอแนะให้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังกล่าวให้ชัดเจน ได้แก่การแลกเปลี่ยนนักเรียน และการยกระดับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาระดับนานาชาติ ที่ประชุมฯ มอบให้ประเทศไทย อินโดนีเซียกำหนดขอบข่ายเป้าหมายของข้อเสนอโครงการให้ชัดเจนโดยให้อยู่ในขอบข่ายการแลกเปลี่ยนนักเรียนและการยกระดับมาตรฐานอาชีวศึกษา และมอบให้อินโดนีเซียและศูนย์ซีมีโอภาคใต้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนนักเรียน และการยกระดับมาตรฐานอาชีวศึกษาในระดับนานาชาติ และเสนอต่อที่ประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 45 ให้การพิจารณา

สรุปผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 4

ที่ประชุมฯ รับทราบการรายงานของผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับข้อมติของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ระหว่างวันที่ 23-25 ตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย โดยสาระสำคัญของ

ปฏิญญาฯ จะเน้นบทบาทของการศึกษาในเสาหลักทั้งสามเสาของอาเซียน คือ การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สาระสำคัญของปฏิญญาฯ จะใช้เป็นแนวทางและสนับสนุนการจัดทำแผนการศึกษา 5 ปี ของอาเซียน และจะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาการศึกษา ต่อผู้นำอาเซียนผ่านการประชุมคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ

ที่ประชุมฯ รับทราบรายงานของประเทศไทยในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาอาเซียน+3 เสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนตุลาคม 2552 และที่ประชุมฯ ได้มอบให้กลไกอาเซียนด้านการศึกษา รวมถึงสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของแผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาในการสร้างประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในขอบข่ายสำคัญด้านการศึกษา 6 ประการ ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมการลงทุนทางการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบโรงเรียน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพสถาบันการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา 2) การส่งเสริมความร่วมมือการสร้างเครือข่าย การวิจัยและการพัฒนา

ระหว่างสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ในด้านการศึกษา 3) การส่งเสริมความร่วมมือในระดับอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดมศึกษาผ่านเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนและสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิตในกลุ่มประเทศอาเซียน+3 4) การสนับสนุนการดำเนินการวิจัยและการแลกเปลี่ยนนักวิชาการและผู้สนใจ จะมีความร่วมมือกับประเทศอาเซียน+3 5) การดำเนินความพยายามอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับกระบวนการออกวีซ่าให้แก่นักเรียนและนักวิชาการของกลุ่มประเทศอาเซียนในการเดินทางไปยังประเทศอาเซียน+3 เพื่อจุดมุ่งหมายด้านวิชาการ และ 6) การส่งเสริมเอกลักษณ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยการส่งเสริมอาเซียนศึกษาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาในภูมิภาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตรวจเยี่ยมศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ที่ฟิลิปปินส์

✓ นางชนิษฐา ห่านิวัติศัย

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานสภาซีเมคได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 18-20 ธันวาคม 2552 เพื่อตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ในโอกาสนี้ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยและ Dr. Jesli A. Lapus รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ ได้ร่วมหารือเรื่องความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศไทยและฟิลิปปินส์

ในระหว่างการเดินทางไปเยือนประเทศฟิลิปปินส์ครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะได้เดินทางไปเยือนสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) ซึ่งเป็นสถาบันด้านการเกษตรที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดในภูมิภาค ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2503 เพื่อช่วยประเทศในแถบเอเชียในการเพิ่มผลผลิตข้าว

ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกของ IRRI นับตั้งแต่ก่อตั้งพร้อมกับญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ และอินเดีย ปัจจุบันมีสำนักงานสาขาใน 14 ประเทศ เช่น ไทย จีน เกาหลี อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม บังกลาเทศ และอีกสองประเทศในแอฟริกา ปัจจุบันมีคนไทยได้รับทุนศึกษาในระดับปริญญาเอก ปริญญาโทฝึกปฏิบัติงานและฝึกอบรมในหลักสูตรระยะสั้นที่ IRRI แล้วจำนวนรวม 856 คน

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการวิจัยและบัณฑิตศึกษาด้านการเกษตรของซีมีโอหรือศูนย์เชียร์ก้า ซึ่งมีภารกิจในการสนับสนุนทุนการศึกษาด้านเกษตรกรรมแก่ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในระดับ

Mr. Jurin Laksanawisit, the Thai Minister of Education and President of the Southeast Asian Minister of Education Council (SEAMEC), visited the Philippines from 18 to 20 December 2009. The Minister visited the Southeast Asian Regional Center for Graduate Study and Research in Agriculture (SEAMEO SEARCA), the SEAMEO Tropical Medicine and Public Health Network (SEAMEO TROPMED), and the SEAMEO Regional Center for Educational Innovation and Technology (SEAMEO INNOTECH). He also met with the Minister of Education of the Philippines Dr. Jesli A. Lapus to discuss educational cooperation between Thailand and the Philippines and spent time at the International Rice Research Institute (IRRI).

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมทั้งส่งเสริม
ดำเนินการและประสานการดำเนินโครงการ
วิจัยด้านการเกษตรในภูมิภาค ดำเนินการ
ค้นคว้าทดลองเพื่อแสวงหาวิธีการที่จะนำ
ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางเกษตร
เพื่อช่วยส่งเสริมโครงการพัฒนาชนบท

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมเครือข่าย
ระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและ
สาธารณสุขของซีมีโอ ฟิลิปปินส์ (เครือข่าย
ทรอปเมด ฟิลิปปินส์) ซึ่งมีความชำนาญทาง
ด้านสาธารณสุขศาสตร์และการแพทย์ชนบท
มีหน้าที่ในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม จัดการ
ประชุมสัมมนา ประชุมทางวิชาการ และ
ดำเนินการวิจัยตามความชำนาญเฉพาะด้าน
ปัจจุบัน ให้บริการการศึกษาใน 7 สาขาวิชาใน
ระดับปริญญาโท ปริญญาเอก และ 1 สาขา
วิชาในระดับปริญญาตรี ให้แก่ประเทศสมาชิก
ซีมีโอและนักศึกษาจากประเทศนอกภูมิภาคด้วย
เครือข่ายระดับภูมิภาคทรอปเมด ฟิลิปปินส์
เป็นหนึ่งในเครือข่ายทรอปเมดของซีมีโอ
4 แห่ง ประกอบด้วยเครือข่ายทรอปเมด
ประเทศไทย มีความชำนาญเฉพาะทาง
ด้านเวชศาสตร์เขตร้อนทั่วไป เครือข่าย
ทรอปเมด มาเลเซีย มีความชำนาญเฉพาะด้าน

จุลชีววิทยา พยาธิวิทยา และกวีวิทยา
เครือข่ายทรอปเมด อินโดนีเซีย มีความชำนาญ
เฉพาะด้านโภชนาการ และเครือข่ายทรอปเมด
ฟิลิปปินส์ มีความชำนาญทางด้านสาธารณสุข-
ศาสตร์และการแพทย์ชนบท

ต่อมาคณะผู้แทนไทยได้เดินทางไป
ตรวจเยี่ยมศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยนวัตกรรม
และเทคโนโลยีทางการศึกษาของซีมีโอ
(อินโนเทค) ที่เมืองเกซอนซิตี ฟิลิปปินส์
ซึ่งดำเนินภารกิจในการพัฒนา การเรียนการ
สอนด้วยการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและ
การวิจัยบนพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการจัด
ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนใน
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กิจกรรมของ
ศูนย์อินโนเทค ได้แก่ การดำเนินงานภายใต้
โครงการ e-IMPACT ซึ่งเป็นระบบการเรียนรู้
นอกห้องเรียนโดยอาศัยความร่วมมือจาก
ผู้ประกอบการ ชุมชน และครู โดยใช้มัลติมีเดีย
วีดิทัศน์ และสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการ
เรียนการสอน การดำเนินงานภายใต้โครงการ
LEARNTEACH eXCELS การจัดทำสื่อ
การเรียนการศึกษาเพื่อสันติภาพ (PEACE
eXCELS) การดำเนินงานภายใต้โครงการ
APEX ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ที่นำความรู้และประสบการณ์จากภาคธุรกิจ

และอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ในการ
พัฒนาการเรียนการสอน การดำเนินงาน
ภายใต้โปรแกรม ELSA ภายใต้โครงการ
Text2teach ซึ่งใช้มัลติมีเดียและโทรคมนาคม
ช่วยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา
อังกฤษของนักเรียนฟิลิปปินส์ระดับประถม
ศึกษาปีที่ 5-6 ในระหว่างการไปเยือนศูนย์
อินโนเทค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ได้รับเชิญให้ร่วมในการฉลองครบรอบ 40 ปี
แห่งการก่อตั้งศูนย์อินโนเทค ภายใต้คำขวัญ
“Seeds for the Future” ซึ่งมีวาระตรงกับการ
เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภาซีเมค ครั้งที่ 45
ของฟิลิปปินส์ และเป็นการเริ่มต้นการดำเนินงาน
ตามแผนงานระยะ 5 ปี รอบปีที่ 8 ของ
ศูนย์อินโนเทคด้วย

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการ ในฐานะประธานสภาซีเมค และ
Dr. Jesli A. Lapus รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการฟิลิปปินส์ ในฐานะรองประธาน
สภาซีเมค ตลอดจนผู้บริหารระดับสูงของ
กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ได้รับ
เกียรติให้ร่วมในพิธีจุดพื้นที่ก่อสร้างอาคาร
สำนักงานแห่งใหม่ของศูนย์อินโนเทคและ
ปลูกต้นไม้เป็นที่ระลึกด้วย

✓ หัวหน้ากลุ่มความร่วมมือต่างประเทศระดับภูมิภาค สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การไปเยือนบรูไน ดารุสซาลามของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

✓ สมใจ ธีรรัฐ

นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) ได้เดินทางไปเยือนประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ในระหว่างวันที่ 18-20 ตุลาคม 2552 โดยมีที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมเดินทางไปด้วย

Mr. Jurin Laksanawisit, the Thai Minister of Education and President of the Southeast Asian Minister of Education Council (SEAMEC), visited Brunei Darussalam between 18 and 20 October 2009. In addition to visiting the SEAMEO Regional Centre for Vocational and Technical Education and Training (SEAMEO VOCTEC), the Institut Teknologi Brunei (ITB) and Meragang Sixth Form Centre, Mr. Jurin met with the Minister of Education of Brunei Darussalam Yang Berhormat Pehin Dato Abdul Rahman Taib to sign the Memorandum of Understanding (MOU) on educational cooperation between the Thailand and Brunei Darussalam. The MOU focuses on vocational education, school networking and exchanges between teachers and students.

สำหรับสาระสำคัญของการเดินทางไปเยือนบรูไน ดารุสซาลาม ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีดังต่อไปนี้

1. การเยี่ยมชมสถาบันเทคโนโลยีแห่งบรูไน (Institut Teknologi Brunei-ITB)

ก่อตั้งเมื่อปี 1986 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสนใจด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาแก่ชาวบรูไน ดารุสซาลาม ในระยะแรกเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงในสาขาธุรกิจและการจัดการ ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ วิศวกรรมศาสตร์สาขาไฟฟ้าและการสื่อสาร ต่อมาได้เปิดสอนเพิ่มในสาขาวิศวกรรมโยธา ช่างกล ICT และธุรกิจ และในวันที่ 18 ตุลาคม 2551 สถาบัน ITB ได้รับการยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยแต่ยังคงใช้ชื่อเดิม

นอกจากนี้ ITB ยังมีการจัดทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ โดยใช้เวลาเรียนในประเทศและที่มหาวิทยาลัยเหล่านั้น ตามระยะเวลาที่กำหนด

2. การเยือนศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาของซีมีโอ (SEAMEO VOCTECH) ซีมีโอโวกเทค

มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรของภูมิภาคทางด้านการศึกษาเทคนิคและอาชีวศึกษา รวมทั้งเพิ่มศักยภาพของการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องด้วยการสร้างเครือข่าย ความเป็นหุ้นส่วน การทำวิจัย รวมทั้ง

ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารด้านอาชีวศึกษา ทั้งนี้ นับแต่ก่อตั้งศูนย์เมื่อปี 2533 จนถึงปัจจุบัน ได้จัดการฝึกอบรมแก่บุคลากรของสมาชิกซีมีโอไปแล้วถึง 15,183 คน ในสาขาการบริหารจัดการ การวิจัย ICT โดยรัฐบาลของบรูไน ดารุสซาลามเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งเครือข่ายการวิจัยด้านอาชีวศึกษาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEAVERN (the Southeast Asian Vocational Education Research Network) ขึ้นเมื่อปี 2007 เพื่อเปิดโอกาสให้นักวิจัยจากประเทศสมาชิก 11 ประเทศ ได้ทำงานวิจัยและแบ่งปันความรู้ที่ได้ค้นพบจากการทำวิจัยด้วย

3. การหารือทวิภาคีระหว่างนายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการกับ Yang Berhormat Pehin Dato Abdul Rahman Taib รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของบรูไน ดารุสซาลาม

รัฐมนตรีของสองประเทศได้แสดงความยินดีที่จะได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา โดยได้เห็นพ้องต้องกันในการแต่งตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group: JWG) ระหว่างไทยและบรูไนฯ เพื่อผลักดันสาขาความร่วมมือที่กำหนดไว้ใน MOU ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งสาขาที่บรูไนฯ มีความสนใจคือด้านการอาชีวศึกษา การสร้างเครือข่ายและความเชื่อมโยงโรงเรียน การแลกเปลี่ยนนักเรียนและครู นอกจากนี้บรูไนฯ ยังมีเป้าหมายหลักในการเพิ่มจำนวนนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจากปัจจุบันที่มีอยู่เพียงร้อยละ 13 เป็นร้อยละ 30 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยแจ้งว่าไทยพร้อมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมครั้งแรกในอีก 3 เดือนข้างหน้า

ในโอกาสดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทยและบรูไนฯ ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยกับบรูไน ดารุสซาลาม

4. การเยี่ยมชมโรงเรียน Meragang Sixth Form Centre (เดิมชื่อ Pusat Tingkatan Enam Berakas)

เป็นสถานศึกษาของประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ที่จัดการศึกษาระดับเตรียมอุดมศึกษา

(pre university) สำหรับนักเรียนอายุ 17 - 18 ปี ซึ่งใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี คือ Upper sixth form และ Lower sixth form เริ่มเปิดการเรียนการสอนเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2538 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น 1,001 คน มีอาจารย์ 100 คน และเจ้าหน้าที่ 22 คน

การเดินทางไปเยือนประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ของนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในครั้งนี้ นับเป็นการสร้างประวัติศาสตร์ความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศไทยและบรูไน ดารุสซาลาม เพราะการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (MOU) เป็นการประสานความร่วมมือของสองประเทศอย่างเป็นทางการเพื่อแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงพิจารณาจัดทำโครงการความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เป็นผลจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในอนาคต

✓ นักวิเทศสัมพันธ์ สำนักการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การสัมมนาวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการ ปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน

✓ ขนิษฐา ห่านรัตติย์

On 22 December 2009, the Ministry of Education hosted a seminar and workshop entitled, “Strengthening Educational Cooperation : the Way towards an ASEAN Community” at the S.D. Avenue Hotel, Bangkok. The purpose of this event was to raise awareness of the Cha-am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring Sharing Community and to promote collaboration among the relevant public sector agencies for the achievement of the ASEAN Community by 2015. The programme included a lecture entitled, “ASEAN Charter for ASEAN People”, by Mr. Vitavas Srivihok, Director-General of the ASEAN Affairs Department to the Ministry of Foreign Affairs, and a panel discussion with representatives from the Defense Ministry, the Commerce Ministry, the Ministry of Social Development and Human Security, the ASEAN University Network (AUN) and the Office of the Basic Education Commission (OBEC). Participants interacted during group discussions in the afternoon session.

เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2552 กระทรวงศึกษาธิการได้เป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน” ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลการจัดการศึกษาระดับชาติในทั้ง 3 เสาหลักของอาเซียน ประกอบด้วยเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง เสาหลักด้านเศรษฐกิจ และเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรมตามเป้าหมายของปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองปฏิญญาดังกล่าวเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552

การสัมมนาวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน” ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษเรื่อง “อาเซียน : ประชาคมของประชาชน” โดยนายวิวัฒน์ ศรีวิหค อธิบดีกรมอาเซียน การเสวนาเรื่อง ปฏิญญาการศึกษา : รากฐานประชาคม

อาเซียน โดยพันเอก นิตพัฒน์ กฤตีสวนสมบัติ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม นายรณรงค์ พูลพิพัฒน์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ นางนภา เศรษฐกร ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทนา คชเสนีย์ ผู้แทนเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และ ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมี ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ ที่ปรึกษาสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. ดำเนินการอภิปรายและการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มย่อย เพื่อจัดทำข้อเสนอในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามเป้าหมายปฏิญญาการศึกษา ของอาเซียน อันจะนำไปสู่การขยายผลการดำเนินงานด้านการศึกษาตามปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน อย่างเป็นรูปธรรม ผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย ผู้แทนหน่วยราชการที่รับผิดชอบ การดำเนินความร่วมมือกับอาเซียนด้านการเมือง

และความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โรงเรียนเครือข่ายอาเซียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน รวม 150 คน

พิธีเปิดการประชุมโดยนางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ในพิธีเปิดการประชุมได้กล่าวถึงรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก คือเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง เสาหลักด้านเศรษฐกิจ และเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งขณะนี้หลายประเทศมีการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และเชื่อมโยงอัตลักษณ์ความเป็นอาเซียนเข้าด้วยกัน เช่น ประเทศเวียดนามมีความต้องการที่จะเข้ามาเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เนื่องจากต้องการเรียนรู้ด้าน

วัฒนธรรมได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษโดยครูภาษาอังกฤษของคนไทยเป็นคนสอน เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศไทยได้มีส่วนผลักดันให้เกิดปฏิญญาการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานของประชาคมอาเซียน จึงควรสร้างความเข้มแข็งและให้เกิดการขับเคลื่อนการศึกษาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ปัจจุบันประเทศไทยได้ร่วมมือกับประเทศในอาเซียนจัดการศึกษาสำหรับ

ผู้ด้อยโอกาส โดยประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการเรื่อง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเพื่อป้องกันและการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของยูเนสโกที่จะมีส่วนร่วมในการผลักดันการจัดการศึกษาของประเทศในภูมิภาค และสร้างประชาคมอาเซียนในทั้ง 3 เสาหลัก ต่อไป

การบรรยายพิเศษเรื่อง อาเซียน ประชาคมของประชาชน

นายวิฑูรย์ ศรีวิหค อธิบดีกรมอาเซียน ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียนเป็นไปเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิก ถำรงสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง เสริมสร้างเศรษฐกิจและความอยู่ดีกินดีของประชาชน พัฒนาสังคม และวัฒนธรรม นอกจากนี้ได้กล่าวถึงความสำเร็จของอาเซียนที่ผ่านมา ได้แก่ การส่งเสริมสันติภาพ การขจัดปัญหาความยากจน และแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 และปี 2550 รวมทั้งการส่งเสริมหลักการและค่านิยมร่วมกัน เช่น ความร่วมมืออาเซียน+3 ความร่วมมือเอเชียตะวันออก การประกาศปฏิญญาอาเซียน เป็นต้น

นอกจากนี้ อธิบดีกรมอาเซียนได้กล่าวถึงสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นการจัดโครงสร้างของอาเซียนใหม่โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานภายในอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการให้ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาเซียนมากขึ้น โดยมีเนื้อหาประกอบด้วยเป้าหมายและหลักการ สมัชชา โครงสร้างองค์กร กระบวนการตัดสินใจ กลไกระงับข้อพิพาท งบประมาณ สถานะทางกฎหมาย เอกสิทธิและความคุ้มกัน ทั้งนี้ ผลงานที่ผ่านมาในการเป็นประธานอาเซียนของประเทศไทย ประกอบด้วย ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน เพื่อมุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 การจัดตั้งคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การทำให้อาเซียนมีนิติฐานะ มีพิธีสารในการระงับข้อพิพาท การปรับปรุงสำนักเลขาธิการอาเซียน การจัดตั้งคณะกรรมการทศวรรษประจําอาเซียน การจัดการดำเนินการดำเนินมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์

ทางเศรษฐกิจและการเงินโลก การดำเนินการด้านความมั่นคงด้านอาหาร การจัดตั้งคลังสำรองข้าวฉุกเฉินภายใต้กรอบอาเซียน+3 การดำเนินการด้านความมั่นคงด้านพลังงาน พลังงานชีวภาพ พลังงานสะอาด การจัดการสิ่งแวดล้อมและการจัดการภัยพิบัติ การแก้ไขปัญหาไซโคลนนาร์กีส เป็นต้น

นอกจากนี้ อธิบดีกรมอาเซียนได้กล่าวถึงความสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงของภูมิภาค (enhancing connectivity) กับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน การสร้างเสริมบทบาท และศักยภาพของประชาชน (Empowering Peoples) อาเซียนได้บรรลุข้อตกลงว่าด้วยการจัดทำเขตการค้าเสรีกับทั้ง 6 ประเทศคู่เจรจาที่เข้าร่วมในการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (อาเซียน+6) ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และจะดำเนินการควบคู่กันไปในการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะจัดตั้งเขตการค้าเสรีเอเชียตะวันออก (East Asia Free Trade Area) และการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้านในเอเชียตะวันออก (Comprehensive Economic Partnership in East Asia)

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยในหัวข้อเรื่อง การศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน

กลุ่มที่ 1 การศึกษา : รากฐานประชาคมการเมืองและความมั่นคง

ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในภูมิภาค (People Connectivity)
2. ให้มีการส่งเสริมงานวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาค
3. สื่อควรมีบทบาทในการร่วมสร้างองค์ความรู้ในเชิงสร้างสรรค์ในอาเซียน
4. สถานีโทรทัศน์ NBT ควรให้เวลาที่เหมาะสมในการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
5. ควรมีการส่งเสริมประชาธิปไตย หลักการสิทธิมนุษยชน และสันติภาพ ให้ความรู้แก่พลเมือง ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดการยกระดับและพัฒนาทางการศึกษา
6. การจัดกิจกรรมด้านการศึกษาคควรมาจากทุกภาคส่วนของสังคม ไม่จำกัดเฉพาะ

หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น

7. ควรส่งเสริมให้ทุกมหาวิทยาลัยให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและสิทธิมนุษยชน

8. ควรจัดหลักสูตรอาเซียนในมหาวิทยาลัย และให้องค์ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและสันติภาพ

9. ควรส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาที่อยู่ชายแดนให้สิทธิแก่คนต่างด้าวหรือไม่มีสัญชาติด้วยความเสมอภาคเช่นเดียวกับเด็กไทย เพื่อยกระดับให้เป็นสถาบันศึกษานานาชาติอย่างแท้จริง

10. ควรให้ภาครัฐสนับสนุนให้ภาคประชาสังคม วัด โรงเรียน ร่วมจัดการศึกษาแก่ประชาชนทุกคน รวมทั้งผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป รวมทั้งการดำเนินงานโครงการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและการศึกษาเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งเป็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการร่วมกับองค์การซีมีโอและอาเซียน

กลุ่มที่ 2 การศึกษา : รากฐานประชาคมเศรษฐกิจ

ที่ประชุมฯ ได้ร่วมเสนอความคิดเห็นดังนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศควรมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าและบริการของอาเซียนที่ยึดหลักการ Free and Fair พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาค

2. นำทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น บุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร นโยบายและอื่นๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งพร้อมรับกับผลกระทบที่จะเกิดจากการเกิดประชาคมเศรษฐกิจ

3. ควรมีการวิเคราะห์ในมุมมองเกี่ยวกับความต้องการของอาเซียน และผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์

4. รัฐบาลควรกำหนดนโยบายการดำเนินการดังกล่าวอย่างชัดเจน และพิจารณากลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อให้สามารถตอบสนองเป้าหมายการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเป้าหมายอื่นๆ ของอาเซียน

5. การศึกษาต้องผลิตคนที่มีคุณภาพให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

6. การศึกษาต้องมีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาเซียน

7. ภาคการศึกษาควรวิเคราะห์ความต้องการของตลาดอาเซียน และความต้องการของประเทศไทย เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์และกำหนดแนวทางรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรี

กลุ่มที่ 3 การศึกษา : รากฐานประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

ที่ประชุมฯ ได้ร่วมเสนอความคิดเห็นดังนี้

1. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างสมรรถนะของประชาคม ได้แก่ การส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน) การส่งเสริมทักษะด้านการคิด ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างคุณลักษณะนิสัย การส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย การสร้างมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาอาเซียน การสอนนักเรียนให้รู้จักวิธีคิดแก้ปัญหาและปฏิบัติ และการเรียนรู้ศาสนาที่หลากหลาย

2. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และจิตสำนึกของพลเมืองอาเซียน ด้วยการจัดการศึกษาแก่กลุ่มคนทุกระดับโดยไม่ละเลยชนกลุ่มน้อย

3. การจัดแหล่งการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการส่งเสริมการเรียนภาษาเพื่อนบ้าน การจัดค่ายวิชาการ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และทรัพยากรร่วมกัน

4. การจัดการศึกษาด้านสังคมและวัฒนธรรมสามารถบูรณาการความร่วมมือกับเสาอื่นด้วยการบูรณาการหลักสูตรองค์ความรู้การดำเนินกิจกรรมของอาเซียน และการส่งเสริมการติดต่อสื่อสารของประชาคมอาเซียน

การประชุมคณะทำงานร่วมด้านการศึกษาระหว่างไทยและมาเลเซีย ครั้งที่ 2

✓ สมิใจ ธีรวิรัฐ

ประเทศไทยและมาเลเซียร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (MOU) เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2550 ณ ประเทศมาเลเซีย โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมด้านการศึกษา (Joint Working Group – JWG) เพื่อผลักดันให้ข้อตกลงความร่วมมือภายใต้ MOU ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เมื่อวันที่ 1-3 ตุลาคม 2552 มาเลเซียรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JWG ครั้งที่ 2 ณ เมืองปุตราจายา ประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้คณะผู้แทนไทยที่เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

The 2nd Malaysia - Thailand Joint Working Group on Education, held between 1 and 3 October 2009 in Putrajaya, Malaysia, was co-chaired by Tan Sri Dr. Zulkurnian Haji Awang, Secretary General, Ministry of Education, Malaysia, and Dr. Chinnapat Bhumirat, Permanent Secretary, Ministry of Education, Thailand. The meeting acknowledged activities under the agreed Five Year Operational Plan for Educational Cooperation, already in the implementation stage. Also explored were possibilities for future cooperation including sports and arts activities, vocational education and training, teacher training, special education, the development of Islamic studies, exchanges between academics and students, and special initiatives for the Southern provinces. The signing of a Memorandum of Understanding in Higher Education between the Ministry of Higher Education, Malaysia and the Higher Education Commission, Thailand will strengthen ties and promote synergies between the higher education institutions of the two countries and increase educational opportunities for students, academics and staff.

ขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมี ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะและผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเลขานุการคณะ

การประชุมดังกล่าวมี Tan Sri Dr. Zulkurnian Haji Awang ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมาเลเซียเป็นประธานร่วมกับ ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการไทย ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบการจัดทำโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาสำหรับปี 2553 ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการศึกษาภาษาเลเซีย

1.1 การฝึกอบรมบุคลากรด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา : ไทยและมาเลเซียจะส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องฝ่ายละ 2 คน ไปฝึกอบรมในแต่ละประเทศเป็นเวลา 4 สัปดาห์เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จทางด้าน satellite, web-based และ TV& radio broadcasting ทั้งนี้มาเลเซียพร้อมจัดการฝึกอบรมให้ที่ Educational Technology Division กรุงกัวลาลัมเปอร์

1.2 การพัฒนาบุคลากรด้านกีฬา ศิลปะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร : มาเลเซียจะส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้นเป็นเวลา 1-3 สัปดาห์ ในด้านการพัฒนาทักษะทางกีฬา ศิลปะ และกิจกรรมเสริม ครอบคลุมถึงการวางแผนด้านนโยบายและการบริหาร การจัดทำหลักสูตร การประเมินผลและการพัฒนา ทั้งนี้ได้เสนอชื่อสถานศึกษาที่ประสงค์จะร่วมมือคือ วชิราวุธวิทยาลัย โรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี โรงเรียนการกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนราชวินิตประถมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 การฝึกอบรมสำหรับครูและเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา : มาเลเซียสนใจส่งครูและเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคและอาชีวศึกษามาดูงานและฝึกอบรมด้าน

อุตสาหกรรมเกษตร การผลิต เทคโนโลยี สิ่งทอ การท่องเที่ยว และการต้อนรับ ทั้งนี้จะได้มีการหารือในรายละเอียดกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอีกครั้ง

1.4 การฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับครูและเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาพิเศษ : มาเลเซียจะส่งครูและเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาพิเศษมารับการฝึกอบรม 2 กลุ่มคือ (1) เจ้าหน้าที่สนับสนุนด้านการศึกษาพิเศษมารับการฝึกอบรมด้าน early intervention ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษนครปฐม (2) ครูด้านการศึกษาพิเศษมารับการฝึกอบรมที่โรงเรียนศรีสังวาลย์ โดยจะหารือรายละเอียดในภายหลัง

1.5 การประชุมด้านผู้นำโรงเรียนไทยและมาเลเซีย : สถาบัน Aminuddin Baki มาเลเซียและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะร่วมกันจัดการประชุมด้านผู้นำสถานศึกษาในประเทศไทยและมาเลเซีย แห่งละประมาณ 5 วัน มีครูของแต่ละประเทศเข้าร่วมกิจกรรม 15 คน ทั้งนี้ผู้แทนจากสถาบัน Aminuddin Baki ขอให้ฝ่ายไทยช่วยประสานเรื่องระยะเวลาและสถานที่ที่จะจัดกิจกรรมให้ด้วย

1.6 การฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูไทย : มาเลเซียเสนอจัดการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นเวลา 2 สัปดาห์ สำหรับครูไทยจำนวน 50 คน (ชาย 25 คน หญิง 25 คน) โดยครูที่ได้รับ

การเสนอชื่อต้องสอนหนังสือในภาคใต้ สามารถพูดภาษามาเลย์และมีความรู้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน และจะเดินทางไปมาเลเซียโดยผ่าน Bakit Hitam Immigration Department

1.7 การจัดการศึกษาดูงานด้านอิสลามศึกษาแก่ครูไทย : มาเลเซียประสงค์จะให้การสนับสนุนรัฐบาลไทยในการพัฒนาระบบการศึกษาด้านอิสลามศึกษา และแบ่งปันประสบการณ์ด้านการสอนภาษา Jawi, Al-Quran, Arabic และ Fardu Ain โดยจัดการประชุมและดูงานด้านอิสลามศึกษาเป็นเวลา 5 วัน

2. กระบวนการศึกษาธิการไทย

2.1 การจัดตั้งศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนสำหรับคนไทยที่อาศัยที่ประเทศมาเลเซีย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเพื่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและมาเลเซีย โดยมาเลเซียรับจะไปหารือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนี้ให้

2.2 การแลกเปลี่ยนครู ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาหลักสูตรด้านอิสลามศึกษา ภาษามาเลเซีย และอาหรับในระดับอาชีวศึกษา โดยฝ่ายมาเลเซียตอบรับที่จะให้ความร่วมมือและจะหารือในรายละเอียดเพิ่มเติมต่อไป

2.3 การพัฒนาเครือข่ายสถาบันพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ในวิชาชีพ 3 สาขา คือ อาหารฮาลาล ยางพารา และปาล์มน้ำมัน โดยฝ่ายมาเลเซียตอบรับที่จะให้ความร่วมมือและจะหาหรือเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

3. ความร่วมมือในระดับอุดมศึกษา

กระทรวงอุดมศึกษามาลเลเซีย และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้เห็นชอบในการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU)

ด้านการอุดมศึกษา นอกจากนี้ไทยได้เสนอความร่วมมือใน 3 สาขา คือ การเคลื่อนย้ายนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ความร่วมมือด้านอิสลามศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กับ Islamic Teacher Training Institute และการประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงอุดมศึกษามาลเลเซียและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยฝ่ายมาเลเซียได้ตอบรับที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

✓ นักวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การประชุมหารือความร่วมมือด้านการศึกษา ไทย-ลาว ครั้งที่ 2

✓ พิมพ์วิมล เมืองนิล

การประชุมหารือความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-ลาว ครั้งที่ 2 ระหว่างคณะผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการแห่งราชอาณาจักรไทย และ กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ ฝ่ายไทย นำโดย ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และฝ่าย สปป. ลาว นำโดยท่านบุญสุก ทิละศักดิ์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์ของการประชุมหารือในครั้งนี้ เพื่อเป็นการติดตามการดำเนินการความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยและ สปป. ลาว ตามที่ได้มีการหารือไว้ในครั้งที่ 1 เมื่อปี 2551 และร่วมกันหารือแนวทางการร่วมมือด้านการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต

Organized in Vientiane on 27 November 2009, the 2nd Meeting on Educational Cooperation between Thailand and Laos PDR was co-chaired by the Thai Permanent Secretary for Education, Mr. Chinnapat Bhumirat and the Lao Director-General, Mr. Bunsuk Tilasak. The aim of the meeting was to follow up on progress made since the 1st meeting in 2008 and explore possibilities to expand cooperation through exchanges between senior officials on education, education personnel, students, teachers and researchers. Also discussed was the provision of scholarships and research grants, knowledge sharing on mathematics and sciences and the development of textbooks and curricula. The two countries agreed to move forward with three new projects 1) to improve non-formal education, 2) the development of teachers and educational personnel, and 3) the advancement of model libraries at technical and vocational schools.

ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการของทั้งสองฝ่ายได้นำเสนอภาพรวมการพัฒนาทางการศึกษา โดยผู้แทนฝ่ายไทยนำเสนอเรื่อง การปฏิรูปการศึกษารอบสองของไทย ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายว่าภายในปี 2561 ให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นเป้าหมายหลักสามประการ คือ 1) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา พร้อมทั้งกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ใหม่ ได้แก่ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ หลังจากนั้นได้นำเสนอวิสัยทัศน์เกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษาของไทยตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

1) เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 2) นโยบาย 3 ดี สู่การปฏิบัติ และ 3) โครงการ Tutor Channel

ผู้แทนฝ่าย สปป. ลาว นำเสนอเรื่อง ยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาด้านการศึกษาของ สปป.ลาว ซึ่งให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และขยายโอกาสทางการศึกษาใน 4 โครงการหลัก คือ 1) การผลักดันวิชาชีพ ขยายโรงเรียนวิชาชีพวิทยาลัยให้มีทั่วประเทศอย่างน้อยแขนงละ 1 แห่ง 2) บัณฑิตครู ฐานะครู เงินเดือนครูและการพัฒนาวิชาชีพครู 3) ระบบกระตุนการศึกษา และ 4) ขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรัฐมอบให้กระทรวงศึกษาธิการนำไปปฏิบัติและดำเนินการ

อนึ่ง ผู้แทนฝ่ายไทยได้รายงานให้ทราบถึงสถานะความร่วมมือทางการศึกษาจากผลการประชุมฯ ครั้งที่ 1 และการดำเนินโครงการความร่วมมือทางการศึกษาไทย-ลาว ในปี 2551/2552 ซึ่งได้มีการดำเนินความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างกันครอบคลุมทั้ง 5 สาขา ภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจว่าด้วย

ความร่วมมือทางการศึกษา รวมทั้งในกรอบซีมีโอและอาเซียนด้วย

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางการดำเนินความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างสองประเทศ ในปัจจุบันและอนาคต ใน 5 ขอบเขตภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการศึกษาของสองประเทศ ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนการเยือนของเจ้าหน้าที่ระดับสูง ผู้บริหารและบุคลากร 2) การแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์และนักวิจัย 3) การแลกเปลี่ยนทุนการศึกษาและการวิจัย 4) การแลกเปลี่ยนข้อมูลการสอนในวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และ 5) การพัฒนาตำราและหลักสูตรการสอน

ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายยินดีให้การสนับสนุนและมีความร่วมมือระหว่างกันครอบคลุมทั้ง 5 สาขา และในทุกระดับของการศึกษา อาทิ การประชุมแบบไม่เป็นทางการเกี่ยวกับความร่วมมือระดับอุดมศึกษา การดำเนินโครงการทุนการศึกษาในการพัฒนาบุคลากรภายใต้โครงการพัฒนาอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง การสนับสนุนทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท

และเอก การส่งครูอาจารย์เพื่อศึกษาดูงาน
 ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและ
 มัธยมศึกษาที่ สปป. ลาว การแลกเปลี่ยนการ
 เรียนการสอนชั้นพื้นฐาน การแลกเปลี่ยน
 เรียนรู้เรื่องการพัฒนาห้องเรียนวิทยาศาสตร์
 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การ
 ดำเนินโครงการโรงเรียนคู่พัฒนา การพัฒนา
 โรงเรียนต้นแบบในด้านการบริหารจัดการ
 ที่มีประสิทธิภาพ การแลกเปลี่ยนการสอน
 วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้าง
 ศักยภาพร่วมกัน การแลกเปลี่ยนด้านอาชีพ-
 ศึกษาระหว่างกันทั้งแบบเป็นทางการและไม่
 เป็นทางการ การประชุมด้านอาชีพศึกษาเพื่อ
 พัฒนาหลักสูตรของสองประเทศให้มีทิศทาง
 และมาตรฐานเดียวกัน การแลกเปลี่ยน
 การศึกษา/การศึกษาดูงานด้านการศึกษา
 นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การ

ดำเนินโครงการศูนย์พัฒนาการศึกษานอก
 โรงเรียนระหว่างไทยและ สปป. ลาว การ
 พัฒนาหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรการศึกษา
 ชุมชน และสื่อผู้พิการทางสายตาและผู้ไม่
 ได้ยิน เป็นต้น

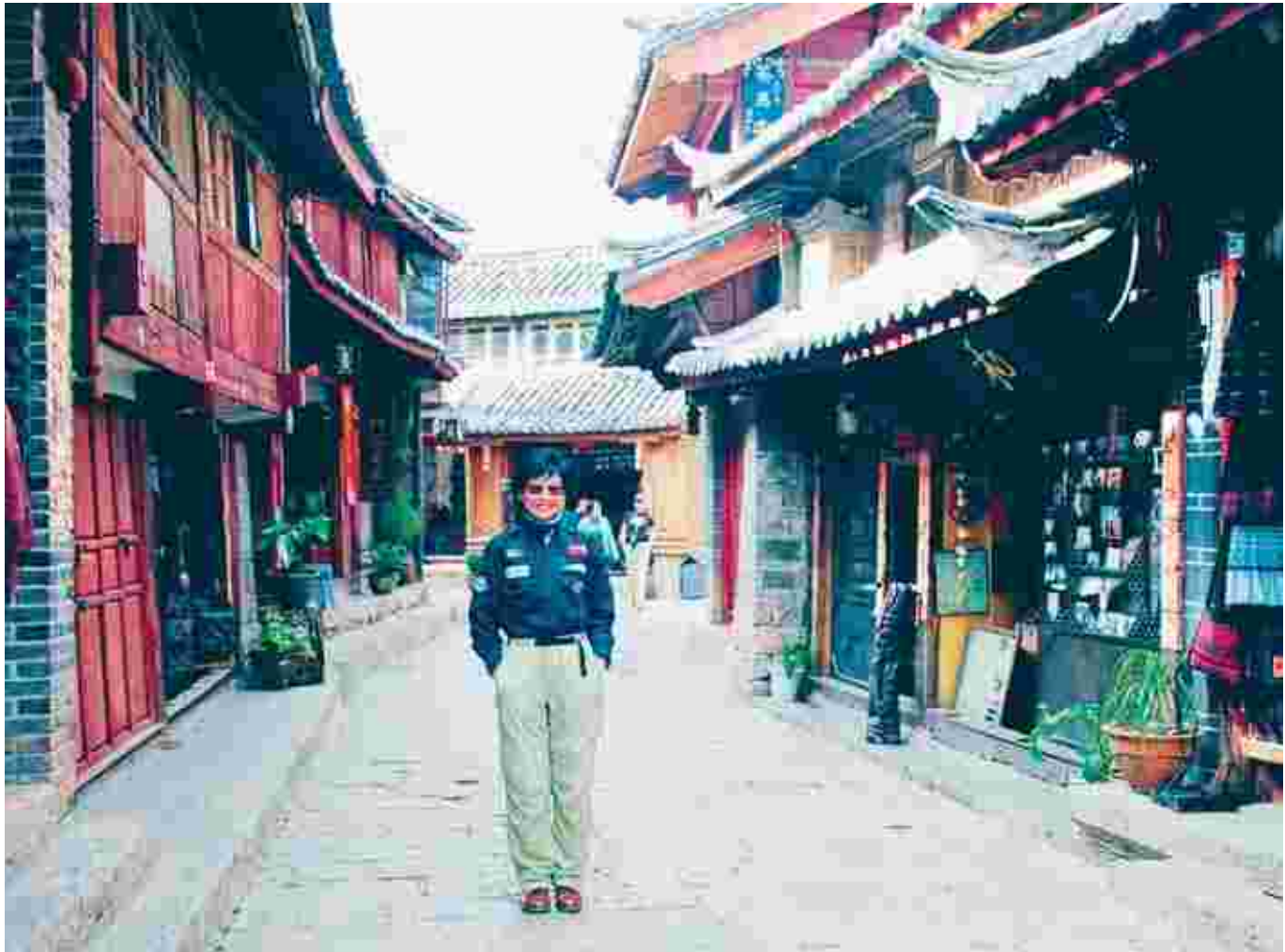
ที่ประชุมได้เห็นชอบให้ดำเนินโครงการ
 ความร่วมมือทางการศึกษาไทย - สปป. ลาว
 ซึ่งเป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ จำนวน 3 โครงการ
 ได้แก่ โครงการความร่วมมือลาว-ไทยเพื่อ
 พัฒนาการศึกษานอกระบบ โครงการความ
 ร่วมมือในการยกระดับครู ผู้บริหาร และ
 บุคลากรทางการศึกษา และโครงการพัฒนา
 ห้องสมุดต้นแบบโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพ
 โดยงบประมาณดำเนินโครงการมาจากรัฐบาล
 ไทย สปป. ลาว และหน่วยงานภาคเอกชนของ
 ทั้งสองฝ่าย

✓ นักวิเทศสัมพันธ์ ชำนาญการพิเศษ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เมืองเก่าลี่เจียง...มรดกโลกในประเทศจีน

✓ เรื่องและภาพ สาวิตรี สุวรรณสถิตย์

ความนำ

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางการค้าและทางวัฒนธรรมใกล้ชิดกับประเทศไทยและประเทศในอาเซียนมาช้านาน แหล่งมรดกโลกในประเทศจีนซึ่งมีจำนวนมากมายและมีความหลากหลายในรูปแบบประเภท และหลักเกณฑ์ความสำคัญที่ได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลกแตกต่างกันไปจึงเป็นที่นิยมไปท่องเที่ยวของคนไทยและคนในประเทศอาเซียนมาก โดยเฉพาะแหล่งมรดกโลกที่ตั้งอยู่ในมณฑลยูนนานและอยู่ในเส้นทางการค้าโบราณย่อมมีความน่าสนใจเป็นพิเศษสำหรับคนไทยเราด้วย

Lijiang old town, including its neighboring villages of the Naxi people, was registered on the UNESCO World Heritage List in December 1997. With an area of 3.8 square kilometers and population of around 25,000, the town was established in the Song dynasty but became important during the Yuan dynasty when Kublai Khan and his troops stayed overnight there. It once served as a political, cultural and educational center in Yunnan, Tibet and China, and European tourists often refer to Lijiang as the Venice of the East. Tourist attractions include the big water wheels and 'Sifangjie', a large courtyard formerly used for a fair. To maintain the old town of Lijiang as both a tourist attraction and a world heritage site is not easy because cooperation of local people, authorities and academics is required. It is important that local communities not only benefit from the city but know how to preserve the site as well.

เมืองเก่าลี่เจียง

เมืองเก่าแห่งนี้มีอายุเกือบพันปี ตั้งอยู่ทางใต้ของที่ราบสูงจิงไห่-ทิเบต และอยู่ตอนกลางของยูเนียนตะวันตกเฉียงเหนือติดกับมณฑลเสฉวน ลี่เจียงเป็นเมืองศูนย์กลางวัฒนธรรมของชนเผ่าต่างๆ ซึ่งมีวัฒนธรรมและมีตัวหนังสือที่เขียนเป็นรูปเรียกว่า วัฒนธรรมและอักษรตองปา นอกจากนี้ลี่เจียงยังเป็นศูนย์กลางการค้าขายระหว่างทิเบตกับยูเนียนอยู่บนเส้นทางสายไหมตอนใต้และเป็นเส้นทางขนส่งใบชาและสินค้าต่างๆ ด้วยการบรรทุกทุกซากับสินค้าบนหลังม้าและขนส่งกันเป็นกองคาราวานม้าที่เดินทางได้ไกลๆ มานานหลายร้อยปี เส้นทางนี้เป็นเส้นทางพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ ในยุคต่อมาด้วยการขนส่งด้วยม้าในปัจุบันนี้ก็ยังใช้กันอยู่ในหมู่บ้านที่เป็นชนกลุ่มน้อยในแถบยูเนียนไปจนถึงทิเบต

สำหรับนักวิชาการนานาชาติ เมืองลี่เจียงเป็นที่สนใจสำหรับศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวัฒนธรรมการตั้งถิ่นฐานและการเขียนบันทึกเป็นอักษรที่มีลักษณะเหมือนรูปภาพมานานแล้ว

แผ่นดินไหวก่อนยุคน้ำขึ้นทำให้เป็นมรดกโลก

ในปี ค.ศ. 1996 เกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงถึง 7 ริกเตอร์ ทำให้เมืองเก่าลี่เจียงได้รับความเสียหายมาก นานาชาติจึงเข้ามาช่วยเหลือกู้ภัยและก่อสร้างบ้านเรือนใหม่ตามรูปแบบผังเมืองและสถาปัตยกรรมเดิม ต่อมาในปี ค.ศ. 1997 คณะกรรมการมรดกโลกก็ได้มีมติให้เมืองเก่าลี่เจียงและหมู่บ้านสำคัญของชาวนักซีในบริเวณใกล้เคียงได้ขึ้นเป็นมรดกโลกด้วย โดยให้ขึ้นทะเบียนตามหลักเกณฑ์ที่ 2 คือมีการแลกเปลี่ยนทางค่านิยมของผู้คน หลักเกณฑ์ที่ 4 คือเป็นตัวอย่างของการออกแบบสถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์ที่สำคัญ และหลักเกณฑ์ที่ 5 คือเป็นตัวอย่างที่โดดเด่นในการออกแบบการตั้งถิ่นฐานและการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับธรรมชาติสร้างสรรค์เป็นวัฒนธรรมที่ตกทอดมาถึงปัจจุบัน รวมความว่าเมืองเก่าลี่เจียงมีความสำคัญโดดเด่นเป็นสากลถึง 3 หลักเกณฑ์ หลายปีต่อมาหนังสือของชาวนักซีก็ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก ซึ่งเป็นโครงการเพื่อการอนุรักษ์จุดหมายเหตุและเอกสารสำคัญของโลกที่ยูเนสโกดำเนินการอยู่ด้วย

ความโดดเด่นเป็นสากลของเมืองเก่าลี่เจียง

เมืองเก่าลี่เจียงมีพื้นที่ 3.8 ตารางกิโลเมตร และปัจจุบันนี้มีคนอาศัยอยู่ 25,000 คน ตัวเมืองตั้งอยู่ที่ความสูง 2,400 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนเนินลาดของภูเขาจากด้านตะวันตกเฉียงเหนือไปยังด้านตะวันออกเฉียงใต้หันหน้าออกสู่ม่านน้ำที่ลึก

เมืองนี้มีประวัติว่าสร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่ง และมีความสำคัญในสมัยราชวงศ์หยวน โดย **คุบไลข่าน** เคยยกกองทัพมาประทับพักแรมที่นี่ เมืองนี้จึงเคยเป็นศูนย์กลางทางการเมือง วัฒนธรรมและการศึกษาในเขตยูนนาน ทิเบต จีน และมีการติดต่อค้าขายเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับอินเดียด้วย

เมืองลี่เจียงนี้มีระบบน้ำที่ชาญฉลาดมาก โดยรับน้ำที่ไหลสะอาดมาจากภูเขาหิมะมังกรหยก ซึ่งไหลแยกลงมาเป็นแคว 3 แคว ไหลผ่านป่าไม้เขียวชอุ่มลงสู่เมืองลี่เจียง ซึ่งชาวบ้านทุกบ้านส่วนใหญ่เป็นชนเผ่านักซี แต่ก็มีชาวฮั่นฮุยและทิเบตอยู่ด้วยจะพากันขุดคูคลองที่มีขอบกำแพงกันเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ทำให้เป็นระบบคลองส่งน้ำไหลติดกับทุกบ้าน

โดยแยกเป็นแควคลองน้ำที่ใช้บริโภค แควคลองน้ำที่ใช้ล้างผักและผลไม้ กับแควน้ำที่ใช้ซักล้างไม่ให้ปะปนกัน ด้วยเหตุนี้เมืองลี่เจียงจึงมีน้ำน้ำไหลรอบเมืองผ่านบ้านทุกบ้านทำให้ชาวบ้านมีน้ำใสสะอาดใช้ตลอดปีตั้งแต่โบราณมาจนถึงทุกวันนี้ และยังมีสะพานข้ามคูคลองจำนวนมากถึง 350 สะพาน มีต้นหลิวที่ขึ้นเขียวพล้วอยู่ริมน้ำทำให้ดูร่มรื่น สวยงามทั่วทุกถนนและเกือบทุกบ้าน

นักท่องเที่ยวชาวยุโรปในปัจจุบันบางคนนิยมเรียกเมืองลี่เจียงว่า **เมืองเวนิสของตะวันออก** เพราะเป็นเมืองที่อาศัยอยู่ใกล้ติดกับน้ำ แต่ความเป็นจริงเป็นเพียงเมืองที่มีระบบการจัดการน้ำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นภูมิปัญญาของคนโบราณที่คนรุ่นปัจจุบันยังเก็บรักษาไว้ได้อย่างน่าชมเชยและน่าเรียนรู้ไว้เป็นตัวอย่าง โดยเฉพาะเมืองไทยในอดีต เช่น กรุงเก่าพระนครศรีอยุธยา ก็เคยเป็นที่เลื่องลือไปทั่วโลกมาแต่โบราณว่าเป็นเมืองเวนิสของตะวันออก เพราะมีระบบคูคลองเชื่อมโยงกันและเชื่อมต่อกันสู่ม่านน้ำใหญ่ที่สามารถเดินเรือออกทะเลค้าขายกับประเทศทั้งหลายได้โดยสะดวก แต่ปัจจุบันคนไทยไม่ได้อนุรักษ์ระบบคูคลองในเมืองเก่าให้มีประสิทธิภาพและสวยงามเหมือนในอดีตแม้ว่าพระนครเก่าศรีอยุธยาจะได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลกแล้วก็ตาม รูปแบบการอนุรักษ์ระบบน้ำของลี่เจียงจึงน่าจะเป็นกรณีศึกษาสำหรับนักอนุรักษ์มรดกโลกของไทย

สัญลักษณ์เกี่ยวกับน้ำที่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมเมืองลี่เจียงชอบกันมากในปัจจุบันก็คือกั้นน้ำขนาดใหญ่ ที่นักท่องเที่ยวนิยมถ่ายรูป เป็นกั้นน้ำแบบโบราณขนาดใหญ่สองอันอยู่ตรงชายขอบทางตะวันออกของเมืองเก่ามองเห็นเมืองลี่เจียงใหม่ที่สร้างตามแบบเมืองใหม่ในประเทศจีน มีตึกสูง มีป้ายโฆษณา สีฉูดฉาดมองเห็นได้ไม่ไกลออกไปจากเมืองเก่านัก

กลางเมืองเก่าลี่เจียงมีลานหินกว้างขนาดใหญ่เรียกว่า **ซีฟางจี** เป็นที่ค้าขายสินค้า

มาแต่โบราณ จากลานแห่งนี้มีถนนตัดออกไปทางด้านต่างๆ เหมือนรัศมีสี่ทิศและแตกแยกไปเป็นตรอกเป็นซอยที่มีอาคารบ้านเรือน มีลักษณะผสมผสานทางวัฒนธรรมของเผ่าต่างๆ อาคารบ้านเรือนและร้านค้าทั้งหมดในเขตเมืองเก่ายังรักษารูปแบบไว้ดังในอดีตสร้างเป็นอาคารสองชั้นทำด้วยดินบางที่ก็ฉาบปูนสีขาวแต่บดแต่งด้วยไม้ตามฝาประตูและหน้าต่าง ทุกบ้านมุ่งหลังคาด้วยกระเบื้องสีฟ้าเทาหรือเทาดำสร้างติดกัน มีถนนตัดออกจากลานเมือง ปูด้วยหินสีเทาน้ำเงินเดินไปมาหาสู่กันได้ทั้งเมืองและกว้างขวางพอที่จะใช้ม้าบรรทุกลูกของเดินได้ด้วย

มรดกโลกกับการท่องเที่ยว

แม้ว่าเมืองลี่เจียงจะได้รับการดูแลอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดีและระบบน้ำในเมืองก็สะอาดสมบูรณ์ แต่การที่เป็นเมืองมรดกโลกก็ทำให้มีนักท่องเที่ยวมาชมจำนวนมากขึ้นทุกปี ทำให้ทางการของเมืองอนุญาตให้เปิดโรงแรม ร้านอาหาร ร้านกาแฟ และบาร์จำนวนมาก

ภายในบริเวณตัวเมืองเก่า อาคารบางแห่ง ถูกปรับปรุงภายในให้เป็นห้องพักรับรองที่ทันสมัยสำหรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก แต่ยังคงเก็บรักษาโครงสร้างสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของอาคารไว้ดังโรงแรมที่ผู้เขียนเคยไปพักซึ่งอาจเคยเป็นโรงเรียนและโรงน้ำชาเก่าแก่ภายในเมืองเก่า แต่ได้ออกแบบตกแต่งภายในใหม่ให้สะอาด เรียบง่าย สะดวก มีน้ำร้อนและสุขภัณฑ์อนามัย ทำให้ภาพพจน์ของการท่องเที่ยวในจีนเปลี่ยนไปมาก

ในเวลากลางคืนเมืองลี่เจียงก็ประดับไฟสว่างไสวไปทั้งเมืองเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวซึ่งเฝ้าที่พากันออกมาเที่ยวบาร์หรือเดินช้อปปิ้งของบางที่ทางเมืองก็จัดให้มีการแสดงกลางลานเมืองจนดูเหมือนโรงงิ้วขนาดใหญ่ท่ามกลางความพลุกพล่านจอแจและเสียงสีที่ดังแบบชาวจีนนิยม แต่ในเวลาเช้ามีผู้คนเดินออกจากที่พักมาที่กลางลานและเดินไปตามถนนต่างๆ จะได้เห็นวิถีชีวิตที่เป็นธรรมชาติไม่มีการสร้างสรรคของนักการตลาดของการท่องเที่ยวเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเมืองลี่เจียงก็จะต้อนรับเราด้วยความงาม ความสงบ มองไปโดยรอบนอกเขตเมืองก็จะเห็นบ้านเรือนที่อยู่เนินเขาและป่าไม้ และยังได้เห็นภูเขาหิมะมังกรหยกชาวโพลนอนอยู่ลิบๆ

ในด้านการท่องเที่ยววันเมืองลี่เจียงยังใช้ประโยชน์จากการที่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในยูนนานอีกหลายแห่ง ซึ่งปัจจุบันนี้มีถนนตัดใหม่ลาดยางที่เป็นทางหลวงที่สะดวกในการคมนาคม จึงได้จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวต่อเนื่องกันได้ และยังเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในเสฉวนและทิเบตได้สะดวกอีกด้วย

เมืองมรดกโลกกับชุมชน

เมืองเก่าลี่เจียงเป็นเมืองแรกในจีนที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทั้งเมือง หลังจากนั้นจีนยังได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกโลกเมืองเก่าทั้งเมืองอีก 2 เมือง คือเมืองผิงเหยาซึ่งเป็นเมืองสำคัญมากทางการค้าและการธนาคาร โดยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเงินตัวในระบบตัวแลกเปลี่ยนที่สะดวกสำหรับการค้าขายต่างเมืองกับเมือง 2 เมืองของตระกูลขุนนางสำคัญในมณฑลอันฮุย ที่มีระบบน้ำและรูปแบบสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นและยังรักษาไว้ในสภาพที่สมบูรณ์มากและยังมีชุมชนอาศัยอยู่และร่วมอนุรักษ์ร่วมสืบสานมรดกของเมืองไว้ โดยเฉพาะที่อันฮุยมีการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากมาวาดภาพและลอกลายศิลปะสถาปัตยกรรมของเมือง ทั้งสามเมืองนี้เป็นจุดขายของการท่องเที่ยวและการศึกษาที่

สำคัญของจีนที่อยู่ในระดับท้องถิ่น นอกเหนือจากมรดกโลกที่เป็นนครหลวง พระราชวัง หรือมรดกที่มีความสำคัญในระดับชาติที่ได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลกไว้จำนวนมาก

การอนุรักษ์และการปฏิสังขรณ์เมืองเก่าทั้งเมืองในฐานะที่เป็นเมืองมรดกโลกนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความร่วมมือกับชุมชนในเมืองและนักวิชาการในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเมืองทั้งทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวิถีชีวิตวัฒนธรรมของเมืองเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการที่เมืองเก่าทั้งเมืองจะได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลกได้นั้นชุมชนในเมืองจะต้องเข้าใจและร่วมสนับสนุนร่วมอนุรักษ์ด้วย แต่ในขณะเดียวกัน การอนุรักษ์เมืองเก่าไว้นั้นก็ต้องคำนึงถึงผู้คนที่ยังอาศัยอยู่ในเมืองซึ่งควรจะได้รับประโยชน์ทั้งทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจจากการอนุรักษ์มรดกโลกไว้ด้วย แนวทางการอนุรักษ์ดังกล่าวจึงคำนึงถึงชุมชนเป็นสิ่งสำคัญและมุ่งช่วยให้ชุมชนเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ ได้เรียนรู้และพัฒนาคนในชุมชนไปพร้อมๆ กับการฟื้นฟูบูรณะเมืองเก่า และสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้หรือมีประโยชน์ทางการศึกษา วัฒนธรรม และที่สำคัญที่สุดคือ ให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจและหวงแหนมรดกของตนเองที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกด้วย

- ✓ อติตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการฝ่ายต่างประเทศ และอดีตเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

กลุ่มบริษัทฝรั่งเศสหารือขอราชการกับกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนบ้านน้ำเค็ม และการจัดตั้งศูนย์ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดพังงา

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552 กลุ่มบริษัทของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ประกอบด้วยบริษัท คาร์ฟูร์ ไทยแลนด์ บริษัท บวิค-ไทย จำกัด และ บริษัท อี ดี เอฟ เซาท์อีส เอเชีย จำกัด ได้เข้าเยี่ยมคารวะและหารือขอราชการเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนบ้านน้ำเค็ม และการเรียนภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดพังงากับผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รศ. ดร. นพ.วิชัย วนตรงค์วรรณ) ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข 101 อาคารรัฐสภา 2 โดยมี นางศรีวิภากร เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นายจุฑาธิ์ ลักษณะวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพังงา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำเค็ม ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมการประชุม โดยบริษัททั้ง 3 แห่ง ได้รายงานที่ประชุมทราบถึงการที่บริษัทฯ ร่วมกันจัดสรรงบประมาณ เป็นจำนวนเงิน 788,900 ยูโร เพื่อให้ความช่วยเหลือในการก่อสร้างอาคารเรียน

สนามกีฬาต่างๆ การจ้างครูสอนภาษาฝรั่งเศสทั้งครูไทย และครูต่างชาติ การสนับสนุนด้านครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ รวมทั้งการพัฒนาการเรียนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนบ้านน้ำเค็ม ระหว่างปี 2548-2553 โดยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำเค็มได้รายงานผลของความช่วยเหลือดังกล่าวทำให้นักเรียนของโรงเรียนสามารถแข่งขันภาษาฝรั่งเศสได้เป็นอันดับที่ 1 และสอบได้ติดอันดับ 1 ใน 10 ของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเด่นในการสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของจังหวัดพังงา ที่ประชุมจึงได้หารือแนวทางและเสนอแนะข้อคิดเห็นในการพัฒนาโรงเรียนบ้านน้ำเค็มต่อไป โดยควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนให้มีความชัดเจนเพื่อเป็นโรงเรียนนำร่องในการขยายผลสำเร็จไปยังโรงเรียนอื่นๆ ในจังหวัดพังงา และจังหวัดใกล้เคียง ส่งเสริมให้โรงเรียนบ้านน้ำเค็มเป็นศูนย์การเรียนภาษาฝรั่งเศสในจังหวัดพังงา โดยร่วมกับโรงเรียนที่มีศักยภาพของจังหวัดใกล้เคียง ในการจัดอบรมภาษา

ฝรั่งเศสระยะสั้น และขอความร่วมมือจากกศน. ในการเป็นศูนย์จัดฝึกอบรมในลักษณะศูนย์การเรียนรัฐชุมชน มีการจัดคณะเดินทางไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนบ้านน้ำเค็มเพื่อติดตามการดำเนินงาน รวมทั้งมอบหมายให้ สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา และโรงเรียนบ้านน้ำเค็มร่วมกันสำรวจข้อมูลเพื่อการจัดอบรมภาษาฝรั่งเศส โดยสำรวจจำนวนนักเรียนในพื้นที่ที่มีความสนใจที่จะเรียนภาษาฝรั่งเศส สำรวจความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดพังงา และจังหวัดใกล้เคียง และสำรวจช่วงเวลาที่มีชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตเป็นจำนวนมากที่สุด

การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี ไทย-รัสเซีย ครั้งที่ 4

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 นางปริญญช จริยวิทยานนท์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-รัสเซีย โดยมี นายกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ

ต่างประเทศ เป็นประธานคณะกรรมการฝ่ายไทย และนาย Sergey S. Sobyanin รองนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าสำนักรัฐบาล เป็นประธานคณะกรรมการฝ่ายรัสเซีย โดยในการประชุมได้หารือเพื่อวางกรอบการขยายความร่วมมือในด้านต่างๆ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นโดยเฉพาะในด้านการเกษตร พลังงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อวกาศ การศึกษา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นโอกาสให้ภาคเอกชนเดินทางเข้าไปลงทุนในรัสเซีย ส่วนในด้านการศึกษาระหว่างไทย-รัสเซียนั้นได้เห็นพ้องร่วมกันที่จะเร่งพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ข้อตกลง

ทางด้านการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการของทั้งสองฝ่ายได้ลงนามร่วมกันเมื่อปี 2547 โดยฝ่ายไทยได้เน้นให้มีความร่วมมือในสาขาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ วิศวกรรมอวกาศ พลังงาน เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว และรัสเซียศึกษา โดยภายหลังจากการหารือแล้วได้มีการลงนามระหว่างกันในเอกสารสำคัญ 3 ฉบับ ได้แก่ แผนปฏิบัติการร่วม (Joint Plan of Action — JPA) ปี 2553-2557 ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบันธุรกิจไทย-รัสเซียกับสภาธุรกิจรัสเซีย-ไทย และความตกลงระหว่างธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า กับธนาคาร VTB ซึ่งเป็นธนาคารชั้นนำของรัสเซีย

การประชุมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการพลเรือน ไทย-สิงคโปร์ (CSEP) ครั้งที่ 9

การประชุม CSEP จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 ตุลาคม 2552 ณ ประเทศสิงคโปร์ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาความร่วมมือในกรอบข้าราชการพลเรือน ได้แก่ สาขาการศึกษา สิ่งแวดล้อม การสาธารณสุข เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กฎหมายและยุติธรรม แรงงาน สื่อศิลปะและวัฒนธรรม การต่างประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สวัสดิการสังคม เยาวชนและกีฬา ความร่วมมือทางวิชาการ และการคมนาคม โดยมีนาย George Yeo รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสิงคโปร์เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนสิงคโปร์ และนายเกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย โดยหัวข้อหลักของการประชุมคือ *“ไทยและสิงคโปร์ : การประสานความร่วมมือของข้าราชการพลเรือนเพื่อการรับมืออย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายที่สลับซับซ้อนของภูมิภาค”* นับเป็นเรื่องที่สุดสอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะปัญหาทางทะเล การก่อการร้าย การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศหรือการ

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้ข้าราชการพลเรือนของสองประเทศต้องประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวง ทบวง กรม เพื่อบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกัน ในขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้แสดงความชื่นชมประเทศสิงคโปร์ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการประเทศจนมีความก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ และสนับสนุนให้ผู้แทนไทยเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจากสิงคโปร์ โดยเฉพาะในด้านการรับใช้ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับความร่วมมือทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการไทยและสิงคโปร์ได้เห็นพ้องกันในการดำเนินโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเพิ่มกิจกรรมใหม่ภายใต้โครงการเดิมซึ่งจะได้มีการหารือร่วมกันอีกครั้ง ได้แก่ โครงการโรงเรียนหุ้นส่วนระหว่างไทยและสิงคโปร์ การมอบทุนการศึกษาอาเซียนสิงคโปร์แก่นักเรียนไทยในระดับมัธยมศึกษาและระดับปริญญาตรี การจัดค่าย

เยาวชนไทย-สิงคโปร์ ความร่วมมือทางเทคนิคและอาชีวศึกษา การแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยและสิงคโปร์ ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้เสนอโครงการความร่วมมือใหม่ 2 โครงการ คือ การประชุมอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและ Higher Education Division ของสิงคโปร์ และการศึกษาดูงานที่สิงคโปร์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ซึ่งฝ่ายสิงคโปร์รับจะประสานกับกระทรวงแรงงานในการจัดรายการการดูงานต่อไป

ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ ยูเนสโก ฝ่ายวัฒนธรรมเข้าพบ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2552 นางฟรองซัวส์ ริวีแอร์ (Mme Françoise Rivière) ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งประชาชาติ (ยูเนสโก) ฝ่ายวัฒนธรรม ได้เข้าพบนางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เพื่อหารือทางด้านวัฒนธรรม และความร่วมมือระหว่างไทยกับยูเนสโก โดยรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยและยูเนสโกที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาทาง

วัฒนธรรม อาทิ วิทยาลัยด้านอาชีวศึกษามีการเชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่สามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพรวมถึงการปลูกจิตสำนึกให้ภูมิใจในวัฒนธรรมไทย โดยให้สถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมจัดการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นภารกิจใน 3 ด้าน (3D) ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) และด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ยูเนสโกมีความยินดีที่จะสนับสนุนการดำเนินนโยบายดังกล่าว ซึ่งสามารถบูรณาการเรื่องของวัฒนธรรมในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และทำให้เยาวชนมีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชุมชนของตน รวมทั้งชาติของตน

วารสารความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ

THE BULLETIN ON INTERNATIONAL COOPERATION OF THE MINISTRY OF EDUCATION

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูล และความเคลื่อนไหว รวมทั้งความคืบหน้าของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือกับต่างประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับใช้ในการสืบค้นอ้างอิงในส่วนของเกี่ยวข้องต่อไป
3. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการในอันที่จะนำมาซึ่งการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในอนาคต

กำหนดออก

ปีละ 4 ฉบับ ประจำเดือน มกราคม-มีนาคม, เมษายน-มิถุนายน, กรกฎาคม-กันยายน และตุลาคม-ธันวาคม

ที่ปรึกษา

- ๕ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๕ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายต่างประเทศ

บรรณาธิการ

นายไพศาล วิศาลภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

ผู้จัดการการพิมพ์

นางนฤมล สุวรรณเนตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

- ๕ นางสาวศรียา อมตวิวัฒน์
- ๕ นางยุวดี ภูริโกโคย
- ๕ นางสาวสมใจ ธีรทิวส์
- ๕ นางชนิษฐา ห่านิรัตศัย
- ๕ นายสมทรง งามวงษ์
- ๕ นางนฤมล สุวรรณเนตร
- ๕ Ms. Elizabeth Saul
- ๕ นางสาวปนัดดา งามสมพล
- ๕ นางจีรนนท์ ทรงชาติ
- ๕ นายกรภัทร พฤกษ์ชัยกุล

สำนักงาน

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0-2628-5646-9 ต่อ 124 โทรสาร 0-2628-5649 www.bic.moe.go.th

Objectives

1. To disseminated updated summaries on the work of the Ministry of Education and collaborating organizations on international cooperation
2. To serve as a reference point and platform to stimulate further research into specific programmes and activities
3. To promote the exchange of ideas and information to develop future cooperation

Date of Issue

The Bulletin is a quarterly periodical issued in January, April, July and October.

Advisors

- ๕ Permanent Secretary, Ministry of Education
- ๕ Deputy Permanent Secretary for Education (Foreign Affairs)

Editor

Paisal Wisalaporn Director, Bureau of International Cooperation

Manager

Narumol Suwannetr

Assistant Editors

- ๕ Duriya Amatavivat
- ๕ Yuwadee Phooriphokhai
- ๕ Somjai Theeratith
- ๕ Kanittha Hanirattisai
- ๕ Somsong Ngamwong
- ๕ Narumol Suwannetr
- ๕ Elizabeth Saul
- ๕ Panadda Ngamsompon
- ๕ Jeeranant Songchart
- ๕ Korapat Pruekchaikul

Office

Bureau of International Cooperation, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education, Ratchadamnoen Nok Avenue, Dusit, Bangkok 10300, Thailand. Tel. 0-2628-5646-9 ext. 124 Fax. 0-2628-5649 www.bic.moe.go.th

พิมพ์ที่ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

บุคคลหรือองค์กรใดต้องการนำข้อเขียน หรือบทความที่อยู่ในวารสารฉบับนี้ไปตีพิมพ์อ้างอิง หรือประโยชน์ในสิ่งตีพิมพ์อื่น

ขอความกรุณาแจ้งสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบเป็นการล่วงหน้า และขอให้ระบุชื่อผู้เขียนหรือชื่อวารสารในการอ้างอิงด้วย

5 Oct World Teachers' Day 2009

Build the future:
invest
in teachers
now

5 October www.5oct.org

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación
Bildung International

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organisation